

Felsőfokú duális képzés

Vállalati Fehér Könyv

2015. június 11.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	4
1.1 A FEHÉR KÖNYVEK RENDSZERE.....	4
2. ALAPFOGALMAK, DEFINÍCIÓK	6
3. A DUÁLIS KÉPZÉS SZERVEZETI ÉS IRÁNYÍTÁSI ALAPELVEI	8
3.1 A DUÁLIS FELSŐFOKÚ KÉPZÉS ALAPELVEI	8
3.2 A KECSKEMÉTI MODELL ALAPELVEI.....	9
3.2.1 KÉPZÉSI STRUKTÚRA ALAPELVEI	10
3.2.2 A DUÁLIS FELSŐFOKÚ KÉPZÉS OKTATÁSI-GYAKORLATI IDŐK BEOSZTÁSA.....	12
4. A DUÁLIS KÉPZÉS CÉLRENDSZERE, MÉRŐSZÁMAI	13
4.1 DUÁLIS KÉPZÉS STRATÉGIAI CÉLTÉRKÉPE	13
4.2 DUÁLIS KÉPZÉS TELJESÍTMÉNYÉNEK MÉRŐSZÁMAI.....	14
4.2.1 KIINDULÓ DUÁLIS MUTATÓSZÁMOK:.....	14
4.2.2 MUTATÓSZÁMOKKAL KAPCSOLATOS RENDSZERESSÉGGEL ISMÉTLŐDŐ FELADATOK	16
5. DUÁLIS KÉPZÉS FORMALIZÁLÁS FELTÉTELEI	17
5.1 VÁLLALATI ÉS INTÉZMÉNYI FELTÉTELEK.....	17
5.2 DUÁLIS PARTNER VÁLLALATOK FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEI (AJÁNLÁS).....	17
5.2.1 VÁLLALATOK VÉLEMÉNYE A DUÁLIS FELSŐFOKÚ KÉPZÉSRŐL.....	17
5.2.2 DUÁLIS PARTNER VÁLLALATI FEJLESZTÉSI IRÁNYOK.....	19
6. DUÁLIS KÉPZÉS FOLYAMATAI	20
6.1 FOLYAMATOKKAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK.....	20
6.2 FOLYAMATTÉRKÉP, FOLYAMATSTRUKTÚRA	20
6.2.1 DUÁLIS VÁLLALATI PARTNER MŰKÖDTETÉSI FŐFOLYAMATOK	21
6.2.2 INTÉZMÉNY DUÁLIS KÉPZÉSI FŐFOLYAMATAI	25
6.3 DUÁLIS KÉPZÉS KÖZÖS FŐFOLYAMATAI	28
6.3.1 HALLGATÓI AKVIZÍCIÓ	28
6.3.2 DUÁLIS KÉPZÉS ELŐKÉSZÍTÉSE.....	32
6.3.3 DUÁLIS KÉPZÉSEK LEBONYOLÍTÁSA.....	35
6.3.4 DUÁLIS KÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSE	37
6.3.5 HALLGATÓK MUNKÁBA HELYEZÉSE, FOGLALKOZTATÁS.....	39
6.4 EGYÉB INTÉZMÉNYI FŐFOLYAMATOK	41
6.4.1 DUÁLIS VÁLLALATI PARTNER KIVÁLASZTÁSA	41
6.4.2 EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INTÉZMÉNY ÉS A PARTNER VÁLLALATOK KÖZÖTT	41
6.4.3 MUNKAMEGOSZTÁS, SZERVEZETI ELHATÁROLÁS	42

7. DUÁLIS KÉPZÉS SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI MODELL.....	45
7.1 SZERVEZETI MODELL KIINDULÁSI PONTJAI	45
7.2 SZERVEZETI MODELL LEHETSÉGES FELÉPÍTÉSE	45
7.2.1 DUÁLIS MÓDSZERTANI KÖZPONT FŐ FELADATAI	46
7.2.2 DUÁLIS MÓDSZERTANI KÖZPONT LEHETSÉGES SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	47
7.2.3 INTÉZMÉNYI KAROK DUÁLIS KÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐ SZEREPLŐI.....	48
7.2.4 DUÁLIS KÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐ SZEREPEK, SZERVEZETEK.....	50
7.2.5 DUÁLIS KÉPZŐK KIVÁLASZTÁSA, FEJLESZTÉSE, KÉPZÉSE	50
7.2.6 OKTATÓK BEVONÁSA, TÁJÉKOZTATÁSA.....	50
7.2.7 OKTATÓK SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSE	50
7.2.8 INTÉZMÉNY ÉS VÁLLALAT OLDALI OKTATÓK KÖZÖS FEJLESZTÉSE	51
7.2.9 VÁLLALATI HR-REL KAPCSOLATTARTÁS	51
7.3 DUÁLIS KÉPZÉS-SPECIFIKUS MARKETING FELADATOK	51
7.3.1 DUÁLIS KÉPZÉS MARKETING FELADATAI	52

1. BEVEZETÉS

A Kecskeméti Főiskola TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0019 számú, „A kecskeméti duális képzési modell a kiemelt járműipari térségben, a társadalom sikerességének, a nemzetgazdaság fejlesztésének szolgálatában” című projekt keretében többek közt a duális felsőfokú képzés standardizálását tűzte ki célul. Ennek a munkának részeként készültek el az un. Fehér Könyvek, melyek duális képzéshez kapcsolódó standardokat tartalmazzák.

A projekt fő célja a kecskeméti duális képzéshez kapcsolódó szervezeti és működési feltételek meghatározása, szabályokba foglalása volt, a képzés és kapcsolódó feladatainak reprodukálhatósága, és átláthatósága érdekében.

A projekt rész céljaként fogalmazódott meg az az igény, hogy megalkossa a kecskeméti duális felsőoktatási képzés szervezeti, működési és irányítási standardjait, definiálja mind az intézmény, képzésben résztvevő és kapcsolódó szereplői, mind a partner vállalatok, mind a hallgatók számára a legfontosabb eljárási szabályokat, ajánlásokat. Ennek az elvárásnak megfelelően készültek el a projekt eredmény termékei is. A duális képzés három legfontosabb szereplőjének - hallgató, vállalat, intézmény - mindegyikének szempontjából leírásra került a duális képzés, így három Fehér Könyv készült.

Jelen Fehér Könyv a projekt eredeti eredménytermékének egy általánosított változata, amely a duális képzés kecskeméti modelljéből indul ki, de kísérletet tesz általánosabb működési szabályok megalkotására, a helyi adottságoktól letisztított leírást adni a duális képzés működtetéséről.

1.1 A FEHÉR KÖNYVEK RENDSZERE

A fentiekben ismertetett projekt eredményeként elkészült 3 olyan ajánlások és szabályokat tartalmazó kézikönyv, mely segíti és támogatja:

- a) az intézményi szereplőket a duális felsőfokú képzés kiépítésében és működtetésében,
- b) a vállalati szereplőket a duális felsőfokú képzéshez történő csatlakozással kapcsolatos döntéseinek meghozatalában, a szükséges vállalati fejlesztések megindításában, és a képzés fenn-, és megtartásában,
- c) a meglévő és leendő hallgatókat a duális képzés működésével és eljárásaival kapcsolatos információk megszerzésében, és a duális képzés szabályaiban történő eligazodásban.

Ennek megfelelően a kecskeméti duális felsőoktatási modell az alábbi 3 FEHÉR KÖNYV-et hozta létre (lásd 1. sz. ábra), amelyek egyrészt egymásra (egymásba) épülnek, de egyenként is biztosítják egy-egy szegmens számára a duális képzéssel kapcsolatos ismereteket és információkat, a kialakításra és bevezetésre kerülő szabályok és eljárások kereti közt.

Az eredménytermék sorozat 1. kötete, mely az intézmény, a Főiskola oldaláról mutatja be a duális felsőfokú képzés kecskeméti modelljét (un. **Intézményi Fehér Könyv**), azon belül is a képzés alapelveit, céljait, fő folyamatait, az azt működtető szervezetet és a kapcsolódó szereplőket, illetve a működés, működtetés fő szabályait. Az 1. kötet

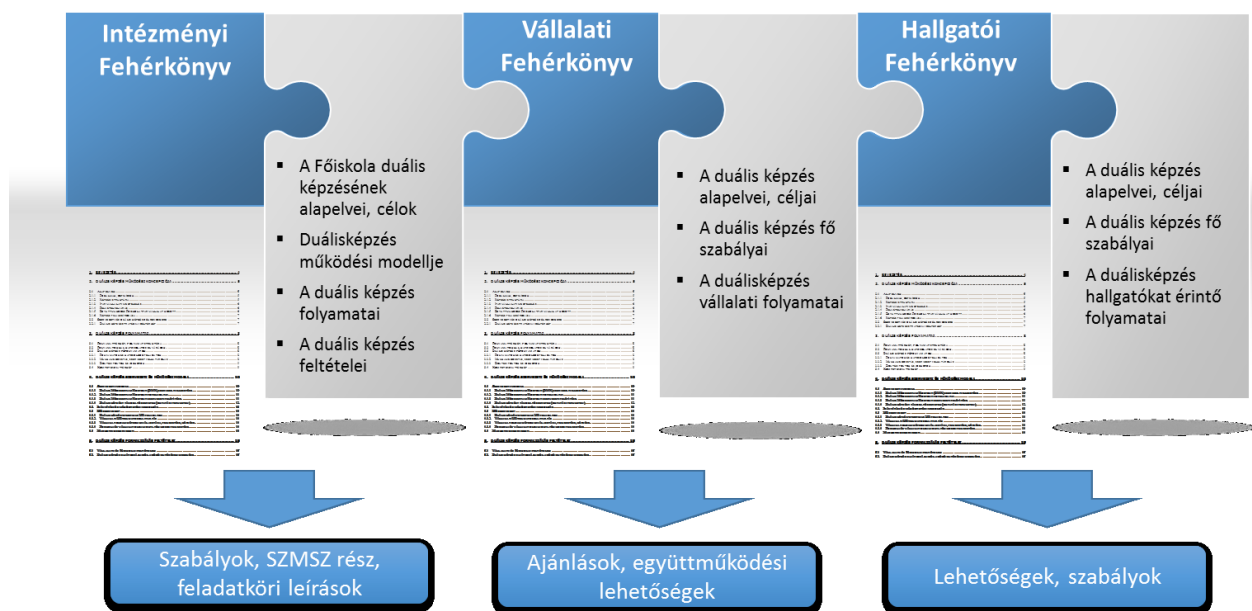
része a mellékletben bemutatott Munkaköri Leírások, melyek a duális képzéssel kapcsolatos szereplők munkaszervezeti feladatait mutatják be, az intézmény szabályozását előkészítendő.

Jelen dokumentum a Vállalati Fehér Könyv a sorozat második kötete, mely ajánlásokat tartalmaz a Főiskola leendő, és már meglévő duális vállalati partnerei felé, a duális képzésben történő részvétel módjáról, eljárásairól, szabályairól, és a lehetséges követelményekről, vállalati partner oldaláról szükségesnek vélt fejlesztések irányairól.

A harmadik kötet a **Hallgatói Fehér Könyv**, mely a leendő és a meglévő hallgatóknak nyújt segítséget a duális képzésben történő eligazodásban, a képzés formai és tartalmi eljárásainak bemutatásával (mit kell a duális képzésbe bekapcsolódó hallgatóknak tenni lépésről-lépésre – ami a TVSZ-ből kimaradt ajánlások).

Duális metodikai anyagok

Fehér könyvek rendszere és tartalmi elemei

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

1. ábra: A Kecskeméti Főiskola Duális felsőfokú képzés Fehér Könyvei

2. ALAPFOGALMAK, DEFINÍCIÓK

A duális felsőfokú BSc képzés célja:

olyan szakképzett munkaerő biztosítása, akik felsőfokú képzésük befejezését követően, azonnal, több éves továbbképzés, és további anyagi ráfordítás nélkül képesek belépni a munka világába. Ezáltal gyors és hatékony eszköz a minőségi munkaerőhiány kezelésére.

Duális képzés definíciója

A duális képzés definícióját a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról 108. § 1.a. bekezdése tartalmazza.

Ennek megfelelően:

„duális képzés: a műszaki, informatika, agrár, természettudomány vagy gazdaságtudományok képzési területen indított gyakorlatigényes alapképzési szakon, illetve e képzési területhez tartozó mesterképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szak - képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott, teljes idejű, a képzési időszakra, a képzés módszereire, a tanórára, a megszerzett tudás értékelésére egyedi rendelkezéseket tartalmazó - tanterve szerint a gyakorlati képzés a Duális Képzési Tanács által meghatározott keretek között, minősített szervezetnél folyik;”

A duális képzés időtartama

A BSc képzés teljes időtartama 48 hét/év, ami intézményi képzési időszakok és a vállalati képzési szakaszokból épül fel.

A felsőoktatási intézmény és a duális képzésben résztvevő vállalat, vagy intézmény „osztózik” a képzés feladatain és a képzési időn: a hallgató a tanulmányai során elvégzett munka legalább 40%-át az adott vállalatnál teljesíti. Ezt az arányt a 7 félévre vonatkozóan kell értelmezni, azzal a megkötéssel, hogy minden elméleti szakaszt gyakorlati szakasz kell, hogy kövessen

A duális képzés menete

A duális képzésben részt vevő hallgató a szorgalmi időszakot a „hagyományos” nappali munkarendű hallgatóval együtt végzi a felsőoktatási intézménynél (intézményi szakasz). Ezt követően részt vesz a vállalati szakaszban történő oktatásban és gyakorlatban. Lehetséges további vállalati gyakorlati idő teljesítése a hallgató számára rendelkezésre álló „szabad” időben a szorgalmi időszak alatt is, a tanrendet és az intézményi jelenlétet nem sértve.

Duális partnerek minősítése

A duális képzési formában közreműködő vállalatok alkalmassága minősítésre került a DKT által kialakított standardok, követelmény rendszer alapján (belépési korlát, megfelelőség rendelkezésre álló oktatók, Megfelelő munkakörnyezet stb.)

A duális felsőfokú képzés felvételi eljárása:

A duális képzési formájú szakokra történő jelentkezés két, egymással párhuzamos szakaszból áll: az állami, általános felvételi eljárásból (mely semmiben nem különbözik a nem-duális szakokra való jelentkezéstől), és egy vállalati felvételi szakaszból. A jelentkező az általános módon benyújtja jelentkezését a – duális formában is meghirdetett – szakra az állami felvételi eljárásban.

A duális képzést a felsőoktatási intézménynek a hagyományos felvételi eljárás keretében kell meghirdetni, támaszkodva az együttműködő vállalati bázisra.

Hallgatói jogviszony

A hallgató a vállalati gyakorlati időszak idejére (preferáltan az intézménybe történő beiratkozás időpontjától a kiiratkozás időpontjáig) munkavégzésre irányuló szerződése jogviszonyba kerül a vállalattal

A vállalatnál töltött időért, illetve az ennek során elvégzett munkáért a hallgatót díjazás (munkabér) illeti, melyet a fogadó vállalat fizet.

Duális képzés indításának feltételei:

A szenátusi határozat:

- rendelkezik a szak duális képzési formában indításáról;
- meghatározza, mely – az Nftv. 108. § 1.a. bekezdése szerinti – szakon, mekkora minimális és maximális hallgatói létszámmal (kapacitással) indul a képzés;
- rögzíti, hogy a gyakorlati képzésben részt vevő szervezet által előzetesen kiválasztott jelentkezőket – a pozitív besorolási döntést (ponthatár-húzás), a beiratkozást és a hallgatói kérelmet követően – a felsőoktatási intézmény átsorolja a duális képzési formára.

3. A DUÁLIS KÉPZÉS SZERVEZETI ÉS IRÁNYÍTÁSI ALAPELVEI

Jelen fejezetben a duális képzési modell kulcselemeinek rögzítése a cél. Ezek mindenkor elfogadása előfeltétele a részletes szabályozás és működési leírások alkalmazásának.

A duális képzés a gyakorlatigényes alapképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szakmailag minősített vállalatoknál folyó gyakorlati képzések tantervi tartalmuknál, struktúrájuknál és a vállalatoknál töltendő, megnövelt óraszámuknál, valamint a megszerzett munkatapasztalatnál fogva növelik a hallgatók szakmai kompetenciáját, vállalati ismereteit és erősítik a kultúráját. Mivel a duális képzés esetében a közreműködő vállalat előre meghatározott módon a felsőoktatási intézmény tananyagához szorosan illeszkedve, formálisan is oktatja a hallgatókat a képzés során. E képzési rendszer segítségével olyan munkaerő kerül ki a felsőoktatásból, amely azonnal, több éves továbbképzés, és további anyagi ráfordítás nélkül képes belépni a munka világába. Ezáltal gyors és hatékony eszköz a minőségi munkaerőhiány kezelésére.

3.1 A DUÁLIS FELSŐFOKÚ KÉPZÉS ALAPELVEI

A duális felsőoktatás alap követelményei a Duális Képzési Tanács elfogadott határozata alapján az alábbiak:

- A képzés szigorú minőségi ellenőrzés mellett zajlik, a gyakorlati képzésben részt vevő szervezet folyamatos minőségi auditálása
- A résztvevő oktatók erős elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek, a vállalati szakemberek részvétele a felsőoktatási modulokban ajánlott
- A duális képzési folyamattal a résztvevő vállalatok közvetlenül elérik a képzésben résztvevő hallgatókat, továbbá az együttműködés alkalmas a hallgatók integrálására a vállalati szervezetbe, kultúrába és folyamatokba.
- A duális képzésben részt vevő hallgató a szorgalmi időszakot a „hagyományos” nappali munkarendű hallgatóval együtt végzi a felsőoktatási intézménynél (intézményi szakasz). Ezt követően részt vesz a vállalati szakaszban történő oktatásban és gyakorlatban. Lehetséges további vállalati gyakorlati idő teljesítése a hallgató számára rendelkezésre álló „szabad” időben a szorgalmi időszak alatt is, a tanrendet és az intézményi jelenlétet nem sértve.
- A vállalatnál eltöltött gyakorlati idő során specifikus szakmai gyakorlati ismereteket és munkavégzési gyakorlatot is szereznek a hallgatók.
- A vállalatnál töltött időért, illetve az ennek során elvégzett munkáért a hallgatót díjazás (munkabér) illeti, melyet a duális partner vállalat fizet, a képzés teljes időszaka alatt fizet a vállalat (évente 12 hónap).

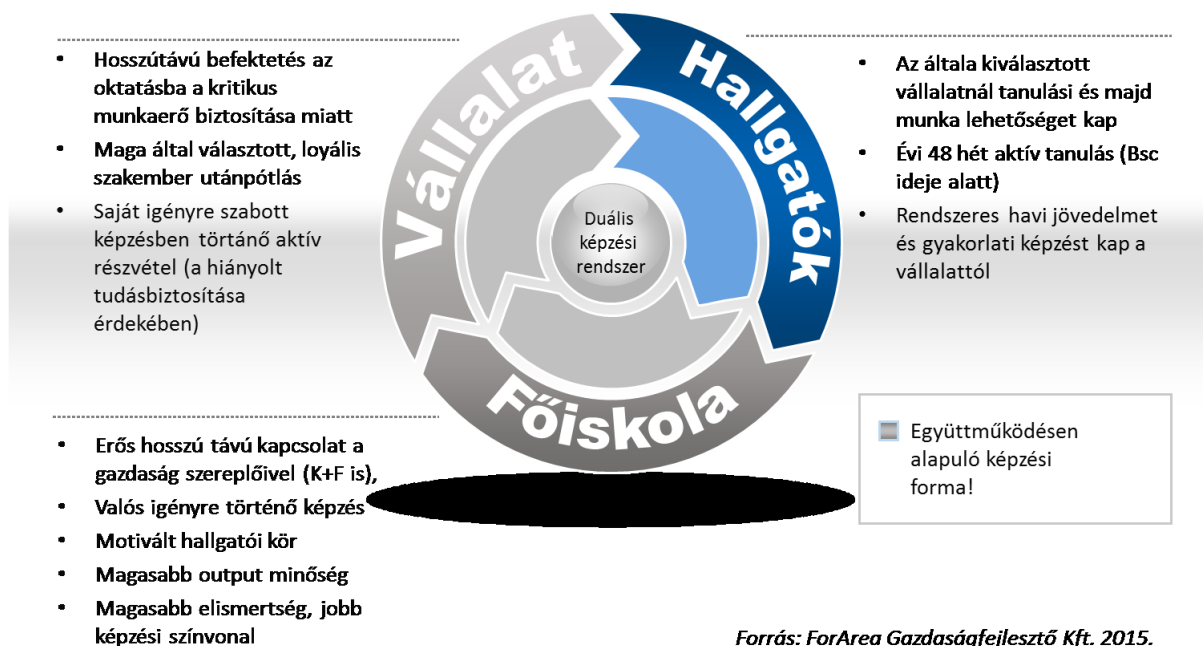
- A vállalati gyakorlatok szervezésében résztvevő oktatók, mentorok megfelelő elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek, illetve képesek a hallgatók szakmai és munkavégzési kultúra terén megvalósuló fejlődését támogatni .

3.2 A KECSKEMÉTI MODELL ALAPELVEI

A Kecskeméti Főiskolán létrehozott duális felsőfokú képzés általános alapelvei az alábbiak szerint foglalható össze (lásd még 2. sz. ábra):

1. A Kecskeméti Főiskola és a hozzá kapcsolódó vállalatok együttműködésén alapuló duális képzés, az elméleti tudás mellett gyakorlati tapasztalatokkal és készségekkel rendelkező fiatal minőségi mérnökök képzését szolgáló modell.
2. A Főiskola és a vállalat mind a képzési területeken, mind a képzés időtartamán osztoznak:
 - a Főiskola elsősorban (de nem kizárólagosan) a hallgatók elméleti, a vállalatok a gyakorlati képzést végzik;
 - a duális képzésben résztvevő hallgatók a képzési idő kicsivel több, mint fele részét a Főiskolán, a másik fele részét a duális partner vállalatnál töltik.
3. A duális képzésben résztvevő hallgatókat – a felsőoktatási felvételi rendszer szabályai és eljárásai mellett – előzetes jelentkezés alapján a vállalatok választják ki saját kidolgozott eljárásaik (tesztek, interjú, csoportos feladatok, nyelvismeret felmérése, stb.) szerint.
4. A tanulmányok idejére (BSc képzésben 7 szemeszter) a vállalat és a hallgató között hallgatói munkaszerződés jön létre, mely alapján a hallgató vállalja a mintatanterv szerinti előrehaladást, a vállalat pedig pénzübeli juttatást folyósít.
5. A képzés megkezdését követően a duális képzésbe az átjelentkezés nem lehetséges (csak egy belépési pont működik)
6. A szerződés egyik fél részéről sem tartalmaz kötelezettséget a képzés befejezése utáni időre.
7. Minden szereplő között szerződéses jogviszony alakul ki
 - hallgató-főiskola között létrejött (állami szabályzás szerinti) - **hallgatói jogviszony**;
 - főiskola – duális partner vállalat közötti **együttműködési szerződés** (a főiskola az akkreditáció egy részét kihelyezi a vállalathoz; a vállalatokat a főiskola „akkreditálja”, a főiskola bemutatja/rendelkezésre bocsátja a vállalatok részére a főiskolai tananyagokat; a vállalat folyamatosan visszacsatolja a véleményét a főiskola felé)
 - hallgató - vállalat között létrejött **hallgatói munkaszerződés**, amelynek keretei közt a hallgató munkavállalóvá válik (cégnek anyagi előny jelent; hiszen a ráfordítások visszaigényelhetők)
 - hallgató fizetést kap;
 - mintatanterv szerinti haladást megköveteli a vállalat;

8. A vállalatnál eltöltött képzési idő - az iparban töltött idő közel egyenlő a főiskolán töltött idővel, és ez az egész képzési időre nézve folyamatosan teljesül.
9. Beiskolázási marketing: a kiválasztási folyamat a cégekkel összehangoltan történik
 - a képzés során folyamatos kommunikáció valósul meg a vállalat és a főiskola között
 - az intézménynél és a vállalatnál a duális képzést támogató szervezeti egység(ek) támogatja a duális képzést
10. Csak azon vállalatok lehetnek a Főiskola duális partnerei, amelyek szándékukat nyilvánítják a hallgatók közös oktatására, a Főiskola duális képzési oktatási folyamatba aktívan be kívánnak kapcsolódni és egy előminősítési folyamat alapján alkalmasnak bizonyulnak erre.

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

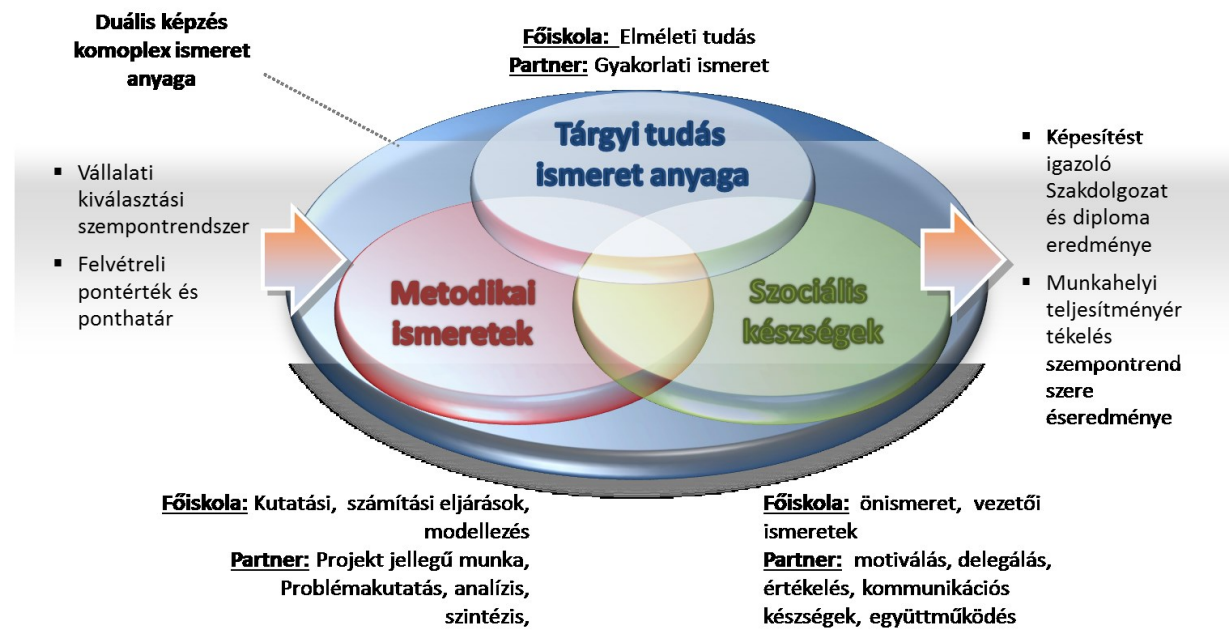
2. ábra: Duális felsőoktatás szereplői és motivációk

3.2.1 Képzési struktúra alapelvei

A közös képzés megvalósítása során a felsőoktatási intézmény az elméleti tudás, a könyvből is megtanulható ismereteket (módszertanokat, eljárásokat, logikai lépéseket stb.) és ezek rendszeres és tematikus számonkérését biztosítja a hallgató számára. A duális vállalati partner a gyakorlati ismeretekre, a szervezeti folyamatokra és alkalmazott technológiák adta követelményekre, lehetőségekre, és a munkavégzéssel kapcsolatos gyakorlati és szemléletbeli ismereteket biztosítja a képzés során. Lásd a 3. sz. ábra.

Az ismeret átadás megosztásának alapelvei

Duális partnerek és a főiskola között

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

3. ábra: Az ismeret átadásának munkamegosztási elvei a duális képzési modellben

Alapelvek:

- A közös képzés alapja az intézményi és a vállalati **képzésben résztvevők oktatása, fejlesztése**. Az intézményi oktatók képzése a vállalati gyakorlatban alkalmazott eszközök, gépek, berendezések, eljárások, technológiák, és módszerek tartalmi ismeretére kell alapvetően irányuljon, míg a duális partnereknél oktató szakoktatók képzése oktatás módszertani, illetve a hallgatók kezelésével kapcsolatos kérdésekre kell vonatkozzon.
- Az intézményi elméleti képzés és a vállalati **gyakorlati képzés időben, és tartalmilag összehangoltan történik** a képzés teljes folyamata során. A vállalati szakaszban eltöltött ún. vállalati gyakorlat és az intézményi szakaszban tanultak között (a teljes képzési idő vonatkozásában) kapcsolatnak kell lenni, amely függ az adott vállalat munkaerő-piaci igényeitől, az alkalmazott technológiától.
- A **duális tananyag-összeállítás módszertani** koncepciója: Az intézmény és az iparvállalat azon együttműködésének leírása, módszertanának meghatározása, amelynek során a végzettséghez szükséges felsőfokú képzési (elméleti és gyakorlati) követelmények és elvárások kerülnek rögzítésre. Illeszkedés biztosítása az intézményi tananyaghoz, oktatandó területekhez. Az elméleti képzés anyagai a hagyományos nappali és a duális rendszerű képzések esetén azonosak, a gyakorlati képzés anyagai a duális képzési specifikumoknak megfelelően, az iparvállalati partnerekkel együttműködésben, a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően kerülnek kialakításra.

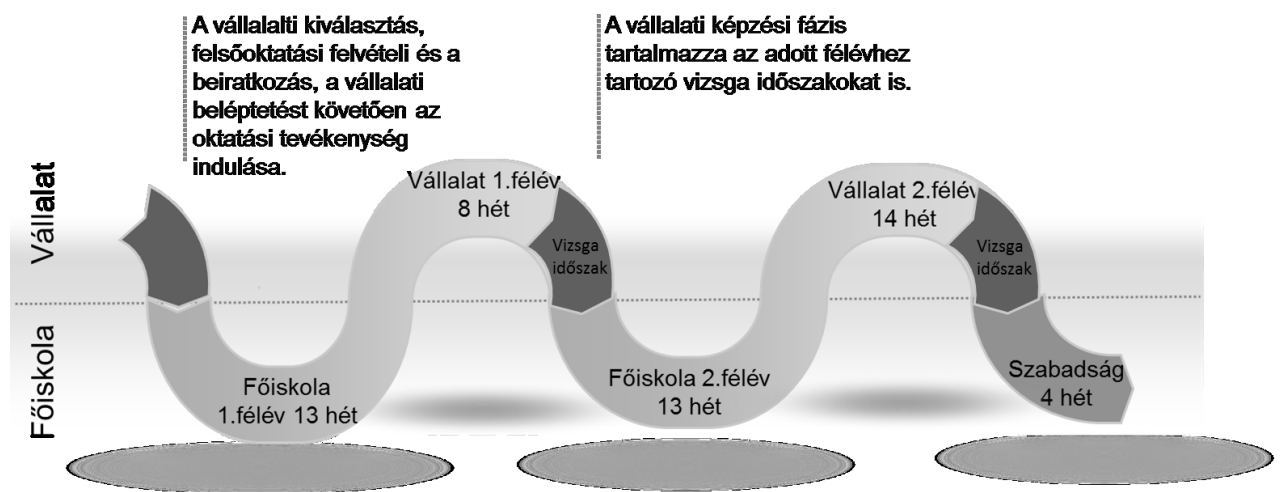
- A vállalatnál eltöltött időszak tartalma négy komponensből tevődik össze:
 1. Specifikus gyakorlati képzés a vállalkozásnál;
 2. Hallgató bevonása konkrét „üzemi” gyakorlati feladatokba;
 3. Projekt jellegű munka az önálló munkavégzés képességének megteremtése érdekében;
 4. „Puha” készségek és munkakultúra fejlesztése.

3.2.2 A duális felsőfokú képzés oktatási-gyakorlati időik beosztása

A felsőoktatási intézmény és a duális képzésben résztvevő vállalat, vagy intézmény „osztózik” a képzés feladatain és a képzési időn: a hallgató a tanulmányai során elvégzett munka legalább 40%-át az adott vállalatnál teljesíti. Ezt az arányt a 7 félévre vonatkozóan kell értelmezni, azzal a megkötéssel, hogy minden elméleti szakaszt gyakorlati szakasz kell, hogy kövessen. Vagyis a vállalat minden félévben részt vesz a képzésben. Lásd 4. sz. ábra.

Kecskeméti Főiskola duális képzés folyamata

Felsőoktatási duális képzés 1. képzési évének menete

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

4. ábra: A felsőfokú duális képzés 1 tanévének menete

4. A DUÁLIS KÉPZÉS CÉLRENDSZERE, MÉRŐSZÁMAI

4.1 DUÁLIS KÉPZÉS STRATÉGIAI CÉLTÉRKÉPE

Az alábbiakban egy általános céltérkép kerül megfogalmazásra, ami mintául szolgálhat a duális képzés szereplői számára, saját céljaik meghatározásához a helyi adottságok figyelembe vétele mellett.

A duális képzési szerkezet stratégiai céltérképe. (lásd 5. sz. ábra)

a) Gazdasági szereplők számára fontos gyakorlati ismeretek

A duális képzés célja, hogy a felsőoktatási intézmény és vállalati partnereinek összehangolt, és közösen megvalósított, gyakorlatorientált képzésén keresztül a hallgatók a végzést követő alkalmazásuk során azonnal használható elméleti, és ehhez kapcsolódó gyakorlati ismeretekkel rendelkezzenek.

b) Térségben fontos munkaerő utánpótlás biztosítása

A duális képzés célja, hogy a gazdasági szereplők munkaerő utánpótlásának biztosítása érdekében a megfelelő számú és gyakorlati tudással, kompetenciákkal rendelkező hallgatót képezzen, és a képzés sajátosságainál fogva biztosítsa a képzett munkaerő térségben maradását.

c) Biztos életpálya, támogatott tanulási folyamat

A duális képzés célja, hogy a középfokú-, és szakképzésből kiválasztott hallgatók számára egy munkavállalói keretek közt megvalósuló, támogatott felsőfokú végzettséget, és erre építhető vállalati karriert, életpályát szerezhessenek.

d) Üzleti haszonnal járó intézményi vállalati együttműködés

A duális képzés célja, hogy a duális képzést közösen megvalósító partnerek (felsőoktatási intézmény és a vállalatok) együttműködése üzleti haszonnal járó egyéb tevékenységekben is megnyilvánuljon. Ilyen pl a kutatás-fejlesztési tevékenységek közös megvalósítása, oktatók-képzők képzése, erőforrások közös használatára irányuló közös tevékenységek.

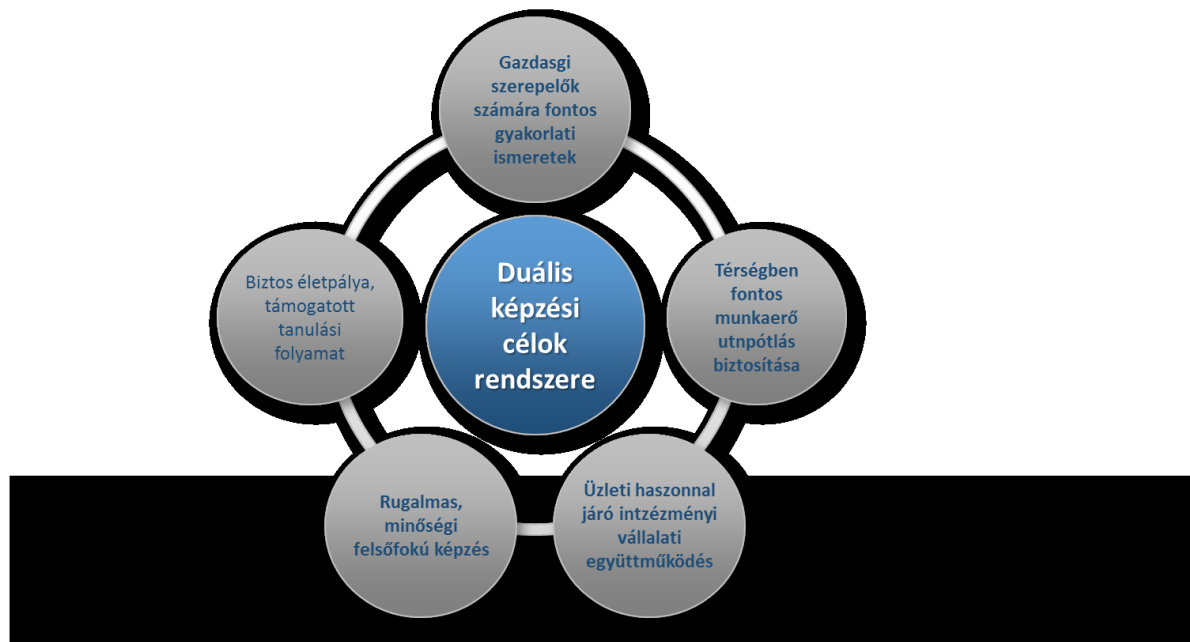
e) Rugalmas, minőségi felsőfokú képzés

A duális képzés célja, hogy biztosítsa a gazdasági szereplők munkaerő piaci igényeinek és a felsőoktatási intézmények képzési kínálatának közép hosszú távú összehangolását, azaz a duális képzés biztosítja a vállalati középtávú munkaerő igényeinek a felsőfokú képzés által történő kezelését. A gazdasági szereplők az intézményekkel összehangoltan, maguk tudják a képzés gyakorlati tartalmát annak megfelelően rugalmasan változtatni (az akkreditált képzési követelményeken belül), ahogy azt a piaci igények, elvárások megkívánják.

A duális felsőfokú képzés eredményeként a képzésből 1-2 év gyakorlati tapasztalattal rendelkező friss diplomások kerülnek ki, az alábbi kompetenciákkal, képességekkel:

- az intézményekben nem oktatott szakmai ismeretek;
- adott vállalat(ok)hoz köthető specifikus szakmai ismeretek;
- önálló munkavégzési képesség;
- csoportos munkavégzési képesség;
- fejlett munkavégzési hatékonyság és eredményesség;
- vállalati és munkakultúra terén szerzett jártasság.

A felsőfokú duális képzés általános célrendszere

5. ábra: A duális felsőfokú képzés általános céljai

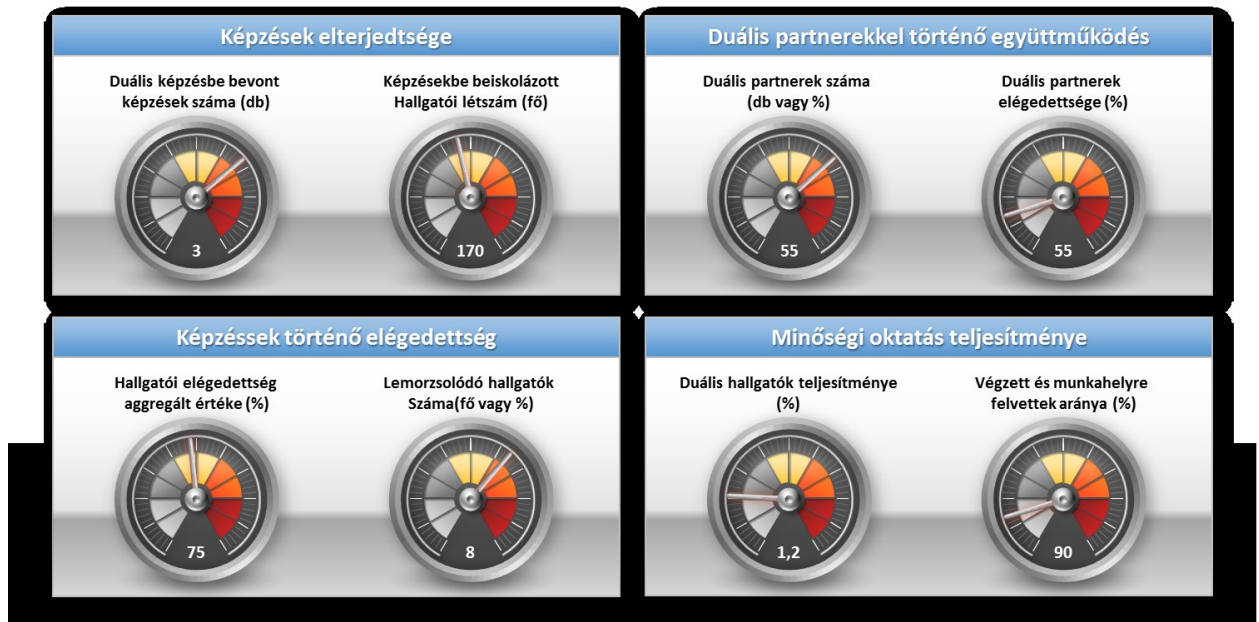
4.2 DUÁLIS KÉPZÉS TELJESÍTMÉNYÉNEK MÉRŐSZÁMAI

A duális képzéshez kapcsolódó célok megvalósulásának nyomon követésére szolgáló mutató- és mérőszámok érzékeltetéséhez az alábbiakban lehetséges példákat mutatunk.

4.2.1 Kiinduló duális mutatószámok:

Egy intézmény duális képzésével kapcsolatos teljesítményértékeléshez kiindulási alapot adhatnak az alábbi mutatók (lásd a 7. sz. ábra):

Célok értékelése, mérése (példa)

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

6. ábra: Intézmény duális képzésével összefüggő lehetséges mérőszámokra példák

Duális mérőszámok:

1. Képzések elterjedtsége
 - Duális képzésbe bevont képzések száma (db)
 - Képzésekbe beiskolázott hallgatói létszám (fő)
2. Duális (vállalti) partnerekkel történő együttműködés
 - Duális partnerek száma (db vagy %)
 - Duális partnerek elégedettsége (%)
3. Képzésekkel kapcsolatos elégedettség
 - Hallgatói elégedettség aggregált értéke (%)
 - Lemorzsolódó hallgatók száma (fő vagy %)
4. Minőségi oktatás teljesítménye
 - Duális hallgatók teljesítménye (%)
 - Végzett és munkahelyre felvettek aránya (%)

A duális képzés céljaihoz kapcsolódó, a későbbiekben alkalmazható, lehetséges mérő és mutatószámok:

<i>Fő célok</i>	<i>Elemi célok</i>	<i>Mutatószám - indikátor</i>
<i>Intézményi, Társadalmi hasznosság</i>	Lokális igényeknek megfelelő felsőfokú végzettségű munkavállalók kibocsátása növekszik	<i>térségben elhelyezkedő felső-fokú végzősök száma (fő)</i>
	Felsőfokú intézmény ipari (gazdasági) együttműködési hálójára (kapcsolat rendszere) erősödik	<i>vállalati – intézményi együttműködések száma (db)</i>
	Hozzájárulás térség tőkevonzó képességének javulásához	
<i>Vállalati hasznok</i>	Vállalati igényekhez jobban illeszkedő diplomások száma növekszik	duális végzők közül a térségben elhelyezkedők aránya
	Vállalatnál szocializálódott munkatársak száma nő	vállalatnál tanult új belépők/összes új belépők aránya
	Saját igényre formált felsőfokú képzettségű munkatárs	duálisban végzett/összes felső-fokú végzettségű munkatársak
	Összességében munkavégzésre képes „olcsóbb” diplomás munkatárs	duális képzés kapcsán történt megtakarítások
<i>Hallgatói hasznok</i>	Biztos állás lehetőség	duális képzésben végzettek elhelyezkedési aránya fél éven belül
	Stabil életpálya modell	munka nélkül töltött idő aránya a duális képzésben részt vettek között
	Jobb munkaerő piaci potenciál	duális végzettségűek közötti munkanélküliek aránya, átlagos kereset
	Képzés alatt anyagi függetlenség	

1. táblázat: A Duális képzés céljaihoz kapcsolódó lehetséges mérő és mutatószámok

4.2.2 Mutatószámokkal kapcsolatos rendszerességgel ismétlődő feladatok

1. Duális mutatószámok felülvizsgálata:

Leírt mutatószámok csak egy kiinduló bázist jelentenek. Ennek rendszeres felülvizsgálatát évente az intézményen belül a duális képzést támogató szervezeti egység, illetve az oktatásért felelős intézményi/ kari felső vezetők, a duális képzésért felelős kinevezettjei végzik.

2. A mérőszámokhoz kapcsolódó Cél- és határértékek meghatározása

A mutatószámok meghatározása mellett éves szinten feladat mutatónként az elvárt és a beavatkozás szükségességét jelző értékek meghatározása, azaz mit tekint az intézmény elfogadott értéknek az adott cél megvalósulása kapcsán.

5. DUÁLIS KÉPZÉS FORMALIZÁLÁS FELTÉTELEI

5.1 VÁLLALATI ÉS INTÉZMÉNYI FELTÉTELEK

Vállalattal szemben támasztott, a duális képzéshez való csatlakozás minimum feltételeinek (HR, infrastrukturális és módszertani) megfogalmazása.

- Feltételek meghatározása – A Duális Képzési Tanács által megfogalmazott feltételek szerint, pl. önértékelés keretében adatokat kell szolgáltatnia a DKT felé a képzéssel és a képzésben részt vevő szakemberekkel kapcsolatban, akikkel szemben elvárás, hogy az adott szakhoz kapcsolódóan releváns végzettséggel, szakmai és elméleti ismeretekkel rendelkezzenek.
- Vállalati felkészülés (lásd 6.2. fejezet Duális partner vállalatok fejlesztési szükségletei (ajánlás))
- Felkészülés támogatása – Duális Módszertani Központ által nyújtott támogatás, amely a duális partner vállalat előkészítési és szerződés kötési fázisaiban ad a duális képzéshez kapcsolódóan jogszabályi háttérrel, a képzés tartalmáról, a duális partner felelősségeiről, és lehetőségeiről részletes tájékoztatást, továbbá segít a duális partner vállalatnak, hogy a megfelelő körülmények alakuljanak ki a duális képzés gyakorlati helyen történő megvalósításához.
- Feltételek meglétének auditálása – A feltételek két lépésben ellenőrizhetők:
 - A duális vállalati partner DKT által biztosított, az intézmény Duális Módszertani központja által támogatott önértékelése, melyet követően
 - a Duális Képzési Tanács – általa kijelölt vállalati akkreditációs bizottsággal - folyamatos minőségi ellenőrzést végez.

5.2 DUÁLIS PARTNER VÁLLALATOK FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEI (AJÁNLÁS)

5.2.1 Vállalatok véleménye a duális felsőfokú képzésről

A vállalatok véleményei alapján

- Eredményes és folyamatos vállalati – intézményi együttműködés
- Törvényi háttere nem tisztázott, nem tudni mihez kell illeszkedni
- Aktív érdeklődés, olcsóbb és gyakorlatiasabb, és helyszíni tudással, ismeretekkel rendelkező utánpótlás biztosításának lehetőségét hordozza

- Szerződéskötési nehézségek minden oldalon (hallgató – vállalat, intézmény – vállalat közt) (nem világos milyen szerződéses standard-ok léteznek, milyen feltételekkel köthetőek ezek meg)
- Vállalati kockázatok megjelenése (kiválasztás és beiskolázás sikertelensége, lemorzsolódó kieső hallgatók, képzést követően másnál elhelyezkedő munkaerő stb.)
- Vállalatonkénti képzési és hallgató kezelési lehetőségekből adódó eltérések, különbözőségek kezelése megoldatlan (kötelezettségek megfogalmazása, előrehaladás, visszafizetés)
- Partnerségből való kiszállás következményei és a fogadott hallgatók „visszahelyezése” nem megoldott
- A munkaerőpiacon nem vonzó vállalat kisebb hatékonysággal tud hallgatókat találni a duális képzésbe (Ahol a vállalat választ először leendő hallgatót, és utána intézményt)

A duális képzés vállalati tapasztalatai:

- Az egy adott időszakban a duális képzéshez csatlakozó vállalat nem biztos, hogy hosszú távon el tudja magát kötelezni a duális oktatásban való részvételre. Ennek alapvető oka az, hogy a vállalati szféra jellemzően potenciális jövőbeni munkavállalóként tekint a hallgatókra, nem pedig, mint a duális oktatás elkötelezett híveként vesz részt az együttműködésben.
- A hosszú távú vállalati érdekek azt kívánják meg, hogy csak annyi hallgatót fogadjanak, amennyit a későbbiek folyamán foglalkoztatni is szeretnének. Ez a mennyiség azonban korlátos.
- Amennyiben a vállalat kiesik a rendszerből, pótlása szükséges, hiszen a hallgatók fogadását meg kell oldani.
- Az a helyzet is előfordulhat azonban, hogy a vállalatok fogadó kapacitása magasabb, mint a rendelkezésre álló hallgatói létszám.
- több jó képességű, nyelvet is tudó hallgató beiskolázására van szükség

A duális partner vállalatok előnyei a duális felsőoktatásban történő részvételről

A gazdasági szereplőkkel oldalán megjelenő vállalati előnyök:

- Nem szükséges betanulási idő, végzést követően azonnal alkalmazható munkatársak
- Szinte a teljes vállalat ismerete (szervezeti felépítés, szervezeti és termelési kultúra, munkatársak)
- Vezetőképzés – Karrierlehetőség
- Vállalatoknak szükséges ismeretek és feltételek fejlesztésének lehetőségét hordozza a képzés (önálló labor, évközi feladatok, szakdolgozat)

5.2.2 Duális partner vállalati fejlesztési irányok

A duális felsőoktatási rendszerhez történő kapcsolódás előfeltétele, hogy a duális partnervállalat átgondolja, és felelős döntést hozzon a képzési programban történő részvétellel kapcsolatosan. A csatlakozási döntés eredményeként el kell indítania, át kell alakítania az alábbi vállalati funkciókat (javaslat):

1. HR terület (vagy az oktatási szervezet) újragondolása:
 - Új képzési és utánpótlási stratégia kialakítása válik szükségessé
 - Vállalati HR és oktatási feladatok és folyamatok újraszervezése, duális képzéshez (hallgatóhoz és intézményhez)
 - Biztosítani kell a képzésbe bevont szakemberek képzését és fejlesztését az intézményi oktatókkal közösen
 - Közös és egyéni vállalati tananyag fejlesztés megvalósítása
2. Marketing, kommunikáció új irányainak és eszközeinek fejlesztése:
 - Át kell gondolni a HR terület mellett a cég munkaerő piaci brandjét befolyásoló tényezőket
 - A marketing, és a kommunikációs szakemberek bevonása a folyamatokba (a duális brand erősítése, a hallgatói akvizíció támogatása, és a hallgatói loyaltás megőrzése érdekében)
3. Szakoktatók kiválasztása, fejlesztése
 - Oktatásban résztvevők programozott oktatása
 - Szakoktatók minősítése,
 - Együttműködési lehetőségek biztosítása a FOI oktatóival (közös tantárgy, tananyag, és tanmenet kialakítása)
4. A Duális képzés feltételeinek való megfelelés biztosítására külön fejlesztéseket kell megvalósítani
 - Gyakorlati képzéshez szükséges infrastruktúrális feltételek biztosítása (eszközök, laborok, műszerek, hallgatói szolgáltatásokhoz kapcsolódó feltételek)
 - Duális képzésben résztvevő partner vállalatokkal közös fejlesztések a képzés költséghatékonyságának megteremtése érdekében (pl. duális oktatási klaszterek, vagy együttműködő hálózatokban)

6. DUÁLIS KÉPZÉS FOLYAMATAI

6.1 FOLYAMATOKKAL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

A legjelentősebb főfolyamatok az intézmény és a duális partnerei által közösen végzett folyamatok, amelyek a duális felsőfokú képzés megvalósítására irányulnak. Ezen folyamatokban a feleknek együtt kell dolgozniuk, és mindkét érintett szervezetben biztosítani kell az együttműködés megfelelő feltételrendszerét.

A közösen megvalósított feladatok együttesen szolgálják az alábbi folyamatokban megvalósuló elveket

- **reprodukálhatóság** (megismételhetőség),
- **transzparencia** (átláthatóság), és
- **szisztematikusság** (időszakonkénti ismétlődés) illetve
- **rendezettség.**

Az alábbiakban a legfontosabb főfolyamatok kerülnek bemutatásra, lépésenként, és felelősi körönként.

6.2 FOLYAMATTÉRKÉP, FOLYAMATSTRUKTÚRA

Duális képzés felső szintű folyamattérképe (lásd 8. ábra) az alábbi főfolyamatokat tartalmazza. Értéktermelő főfolyamat az intézmény és a duális partnereinek közös munkája által megvalósuló képzési folyamat.

Irányító és támogató főfolyamatok az intézmény duális képzés irányításához illeszkedő folyamatok (pl. duális partnerek kezelése) és a képzés fejlesztésére irányuló feladatvégzések, illetve a duális vállalati partner által megvalósított főfolyamatok (vállalati képzés akkreditációja, duális képzés fejlesztése, duális képzés támogatása, kommunikációja stb.)

Ezek alapján a duális képzés fő folyamatai:

I. Közösen lebonyolított folyamatok:

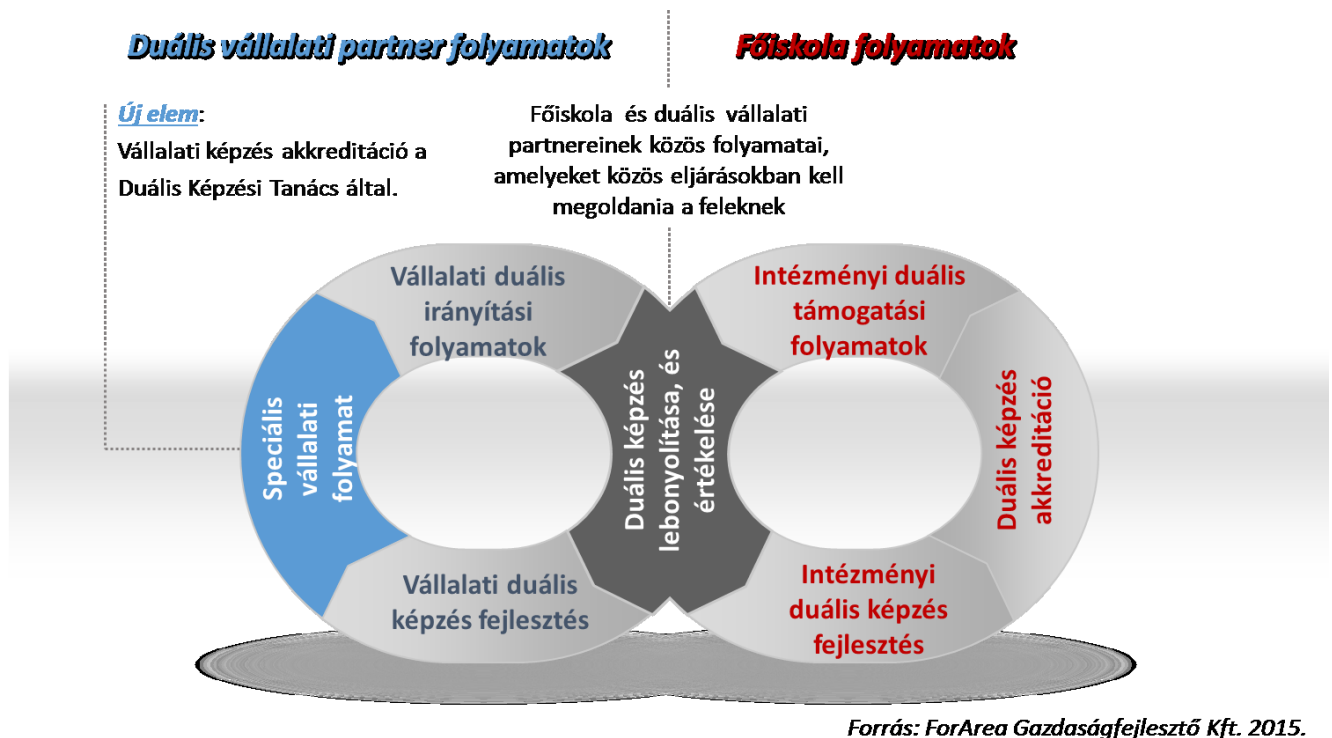
1. Duális képzés lebonyolítása, és értékelése

II. Intézményi főfolyamatok:

1. Intézményi duális támogatási folyamatok
2. Intézményi duális képzésfejlesztés
3. Duális képzés akkreditáció

III. Vállalati főfolyamatok:

1. Vállalati duális irányítási folyamatok
2. Vállalati duális képzésfejlesztés
3. Speciális vállalati folyamat

7. ábra: Intézmény és vállalati partnerek duális képzési folyamatai

6.2.1 Duális Vállalati Partner működtetési főfolyamatok

A gazdasági életbe gyakorta alkalmazott PDCA (Plan-Do-Check-Act) ciklusoknak megfelelően kialakított duális vállalati partner (javasolt) főfolyamat struktúrája a következő: (lásd 9. ábra)

A. Előkészítő főfolyamatok – duális képzéshez csatlakozás

- Információgyűjtés az igényelt munkakörhöz kapcsolódó duális képzésekről
- Duális képzés követelményeinek történő megfelelés önértékelése
- Felkészülés a duális képzésre (akciók, és fejlesztések megvalósítása)
- Duális Képzési Tanács akkreditáció
- Döntés a duális képzéshez történő csatlakozásról
- Intézménnyel történő szerződéskötés

B. Fejlesztési és működtetési folyamatok

Intézménnyel közösen lebonyolított folyamatok

1. Hallgatói akvizíció

- Hallgatói kampányok (tavaszi, és őszi)
- Hallgatók kiválasztása

- Duális képzés brand építése

2. Képzés előkészítés

- Hallgatói munka szerződés
- Hallgatók beléptetése, felvétele
- Gyakorlati képzés előkészítése

3. Képzések lebonyolítása

- 1-2-3. év gyakorlati képzés lebonyolítása
- Gyakorlati képzéshez kapcsolódó vállalati támogatások
- Képzés nyomon követése
- Fegyelemsértések, hiányzások kezelése

4. Képzés értékelése

- Hallgatók és duális képzésben résztvevők értékelése
- Évfolyam értékelés

5. Hallgatók munkába helyezése, foglalkoztatása

- Végzett hallgatók beillesztése
- Diplomák kiadása
- Végzett hallgatók általi hallgató mentorálás
- Alumni követés

Specifikus vállalati támogató főfolyamatok:

6. Képzési infrastruktúra biztosítása

- Gyakorlati képzőhelyek fenntartása,
- Oktatási berendezések, eszközök biztosítása

7. Képzéshez kapcsolódó emberi erőforrások biztosítása

- A vállalati duális staff kiválasztása
- A duális képzésben résztvevő vállalati oktatók képzése

8. Képzési módszertan, és vállalati tananyag biztosítása

- Képzési know-how,
- IT rendszer,
- Tananyag, tanmenet biztosítása, és
- összehangolása az intézményi képzési oldallal.

9. Felmérés, felülvizsgálat, korrekció

- A képzés hatékonyságának, megtérülésének, eredményességének vizsgálata, az ehhez kapcsolódó intézkedések

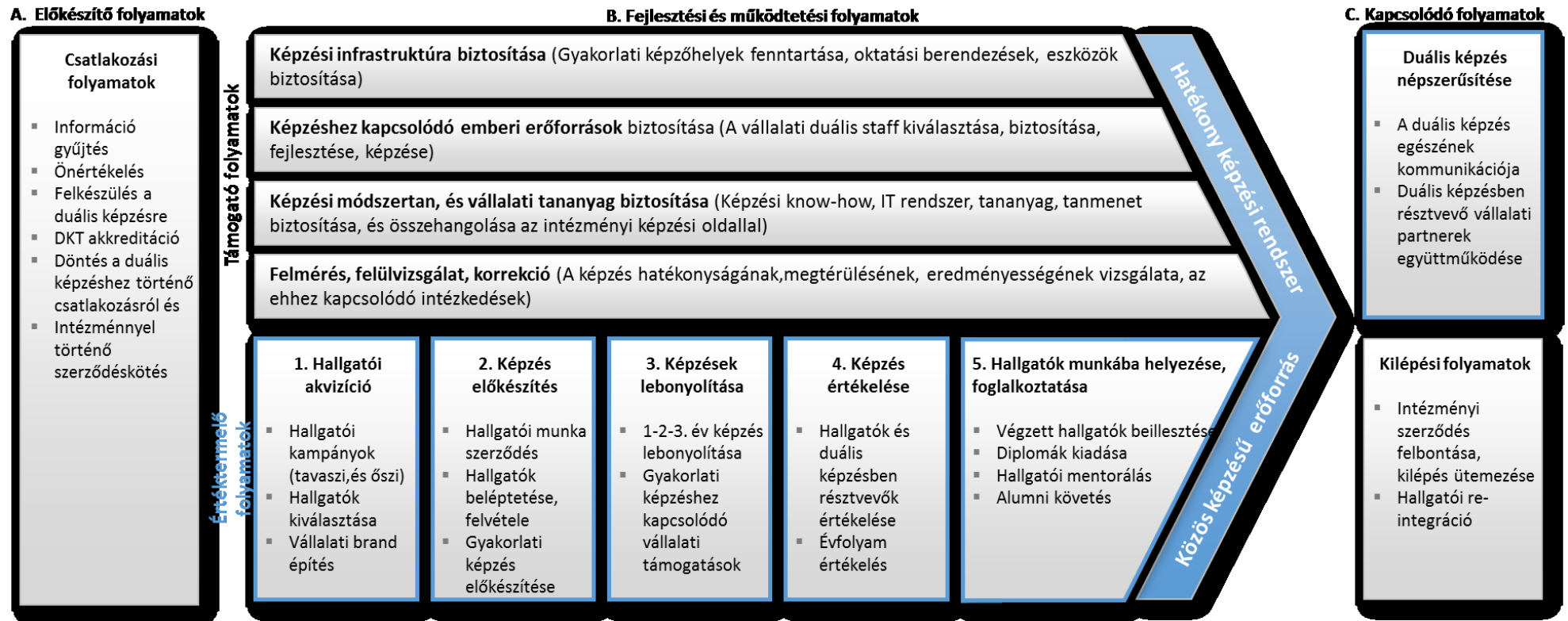
C. Kapcsolódó folyamatok

10. Duális képzés népszerűsítése

- A duális képzés egészének kommunikációja (Tájékoztatás, Rendezvénynaptár, Rendezvényszervezés stb.)
- Duális képzésben résztvevő partnerek együttműködése

11. Kilépési folyamatok

- Intézményi szerződés felbontása, kilépés ütemezése
- Hallgatói re-integráció

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

9. ábra: Duális képzési modell - vállalati folyamatok rendszere

6.2.2 Intézmény duális képzési főfolyamatai

A felsőoktatási PDCA (Plan-Do-Check-Act) ciklusoknak megfelelően kialakított főfolyamat struktúra a következő: (lásd 10. ábra)

A. Előkészítő főfolyamatok

- Akkreditált képzés dualizálásának előkészítése
- Felkészülés a szak vagy szakirány duális képzésére (források, erőforrások, fejlesztendők)
- Előzetes vállalati partner igények felmérése
- DKT akkreditáció előkészítése
- Döntés a duális képzés indításáról
- Képzési módszertan, és tananyag biztosítása

B. Fejlesztési és működtetési folyamatok

Duális partnerekkel közösen lebonyolított folyamatok

1. Hallgatói akvizíció

- Duális képzés brand építése
- Hallgatói kampányok (tavaszi, és őszi)
- Hallgatók kiválasztásának segítése
- Felvételi folyamat (Beiratkozással/hallgatói munkaszerződéssel zárul)

2. Képzés előkészítés

- Duális tanmenet, és tanrend
- Vállalati képzési program menetéhez illesztés

3. Képzések lebonyolítása

- 1-2-3. év képzés lebonyolítása
- Gyakorlati képzéshez kapcsolódó intézményi támogatások

4. Képzés értékelése

- Hallgatók és duális képzésben résztvevők értékelése
- Évfolyam értékelés

5. Hallgatók munkába helyezése, foglalkoztatása

- Végzett hallgatók beillesztése
- Diplomák kiadása
- Végzett hallgatók általi hallgató mentorálás
- Alumni követés

Specifikus intézményi támogató főfolyamatok:

6. Duális partnerek kezelése

- Vállalatok felé menő kommunikáció, Vállalat akvizíciója
- Duális partner vállalat kiválasztása, együttműködés kialakítás,
- Duális vállalati partner felkészítése, Erőforrás, Tanmenet, Tantárgy, Tananyag
- Vállalati csatlakozási folyamat
- Kapcsolattartás

7. Intézményi és vállalati oktatók és résztvevők képzése, fejlesztése

- Duális képzéshez munkaerő biztosítása
- Képzők képzésének know-how-ja, tananyag és tanmenet kialakítása
- képzők képzési programjának megvalósítása

8. Tantárgyi követelmények és képzési tartalmak, képzési módszertanok vállalati képzéssel történő összehangolása

9. Tervezés, mérés, értékelés, képzés fejlesztés

- Duális képzés éves terveinek elkészítése (Éves duális fejlesztési terv, Éves erőforrás és forrásterv, Év egyedi feladatai /akcióterv Felülvizsgálati terv stb.)
- Hallgatói teljesítményértékelés/visszacsatolás,
- Vállalati részvétel értékelése,
- Intézményi önértékelés,
- Intézmény- vállalat együttműködés értékelés,
- Fejlesztések megvalósítása

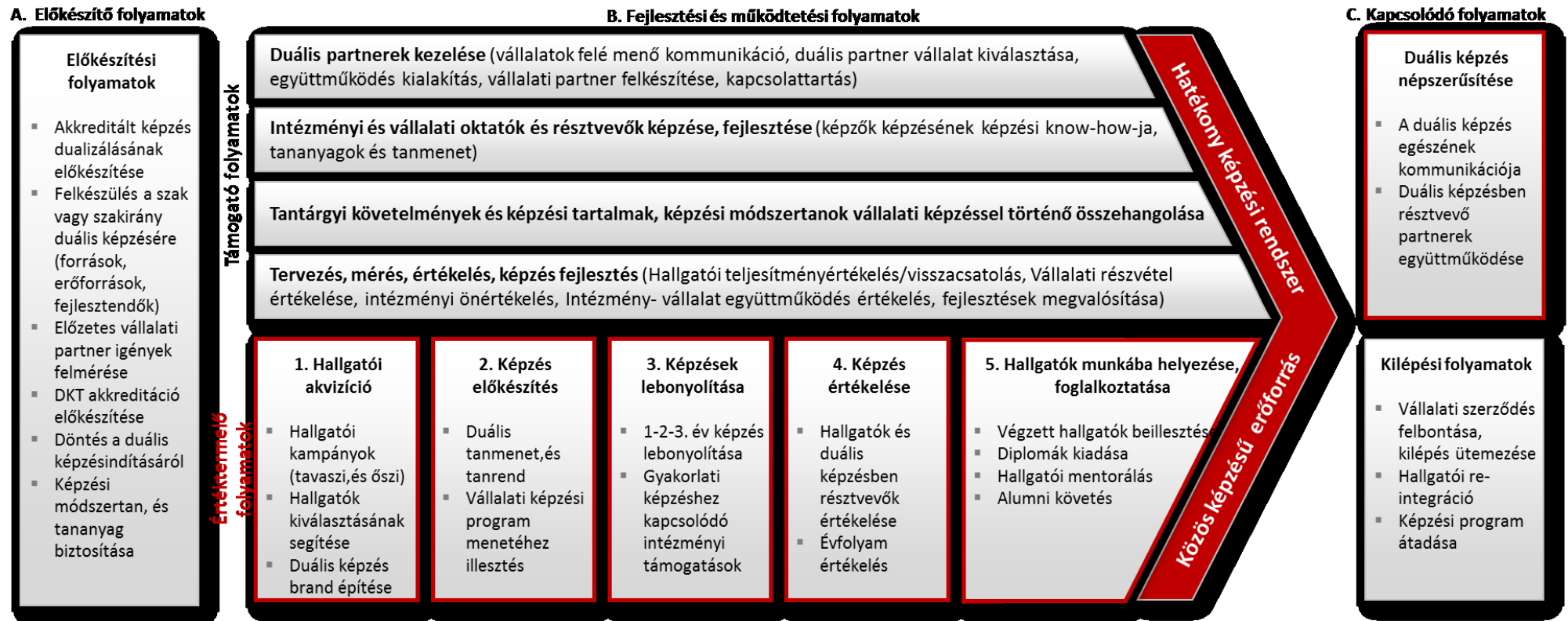
C. Kapcsolódó folyamatok

10. Duális képzés népszerűsítése

- A duális képzés egészének kommunikációja (Tájékoztatás, Rendezvénynaptár, Rendezvényszervezés stb.)
- Duális képzésben résztvevő partnerek együttműködése

11. Kilépési folyamatok

- Vállalati szerződés felbontása, kilépés ütemezése
- Hallgatói re-integráció
- Képzési program átadása

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

10. ábra: Duális képzési modell – intézményi folyamatok rendszere

6.3 DUÁLIS KÉPZÉS KÖZÖS FŐFOLYAMATAI

6.3.1 Hallgatói akvizíció

1. Hallgatói akvizíció (duális képzéshez kapcsolódóan)

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

8. ábra: Intézmény és a duális vállalati partnerek közös folyamatai - Hallgatói akvizíció

1. lépés: Előkészítés

A hallgatói akvizíció minden évben ciklikusan visszatérő folyamat mentén kell, hogy megvalósuljon. Két fő eleme van:

- Tavaszi, duális brand kampány
- Őszi beiskolázási kampány

Mindkét kampány több elemből áll, egyedi sajátossága, hogy az intézmény a duális partnerekkel közösen valósítja meg azt, koordinált, és összehangolt marketing kommunikációs tevékenységére építve. Ez mind kétféltől új együttműködést igényel, amely alapos tervezéssel, és előkészítéssel kell, hogy párosuljon. Elengedhetetlen, hogy a különböző marketing kommunikációs tevékenységek (on-line, off-line eszközök, rendezvények, tájékoztatók stb.) a duális partnervállalatok marketing kommunikációjának támogatásával valósuljon meg, a kampányokat közösen tervezve, erőforrásokat és a finanszírozást összehangolva.

Az előkészítés lépései:

- a) az intézmény marketing felelőse kezdeményezi a duális partnervállalatok marketing vezetői és oktatási felelősei felé, a duális képzést támogató szervezeti egység vezetőjének közreműködésével.

- b) Az adott évre szóló kampányterv elkészítése, menetrendjének, munkamegosztási tervének, és a költségvetésének (ennek intézmény, és a vállalatok közötti megosztásának) kidolgozása az intézmény részéről a Marketing szervezet és a duális képzést támogató szervezeti egység vezetőjének, a vállalatok részéről a marketing szervezetek vezetőinek (ahol nincs, ott a duális képzésért felelős vezetőnek) a felelőssége.
- c) A kampánytervek, és költségvetésük elfogadása a vállalati döntéshozatali folyamatoknak megfelelően zajlik. Az intézmény részéről a duális képzést támogató szervezeti egység vezetője által előterjesztetten a Kancellár és a Rektor hagyja jóvá azokat.

2. lépés: Duális brand építése (Hallgatói akvizíció) – tavaszi félév

Az intézmény a duális vállalati partnerekkel együttműködve több célszegmensben (középfiskola 9-10-11-es évfolyamainak tanulói, szülők, tanárok, osztályfőnökök) mutatja be a duális képzés lényegét, tartalmát, lehetőségeit. Fontos eleme a tavaszi kampánynak, hogy a duális képzés népszerűsítése mellett az intézmény partner vállalatainak brand építését is célul tűzi ki a folyamat.

Az őszi hallgatói akvizíciós folyamat csak abban az esetben lesz eredményes, ha az azt megelőző félévben a duálisképzéshez csatlakozó vállalatok be tudják mutatni, milyen tanulási, munka-, és életpálya lehetősége van a tanulóknak. Meg kell ismertetni a vállalatokat a tanulókkal, nyílt napokkal, speciális gyárlátogatásokkal, gyárakba szervezett, a tanulók tömegeit megmozgató oktatási és kulturális eseményekkel.

Fő cél, hogy a duális képzést a lehető legszélesebb körben ismerjék meg a középiskolások, képzési orientációjukat befolyásolni képes oktatók, tanárok, osztályfőnökök, és a tanulók szülői köre.

Az intézmény duális képzést támogató szervezeti egységének vezetője kezdeményezi a tavaszi Duális Brand Kampány indítását, minden év február elején. A vállalati partnerek marketing és kommunikációért felelős vezetőivel egyeztetett módon az adott kampány tervei alapján minden év márciusában indul a kampány, amely az adott év június elejéig tart.

A kommunikáció költségeit a brand kampányban résztvevő vállalatok finanszírozzák, az intézmény kommunikációért felelős vezetőjének irányításával.

3. lépés: Hallgatói akvizíció – őszi félév

Az intézmény az iparvállalati partnerek közreműködésével a potenciális közép és szakközépfiskolákban szakmai bemutatókat (roadshow-kat) szervez, amelyek során a diákok megismerkedtek a képzéssel, tájékoztató anyagot kaptak, és kérdéseiket személyesen is feltehetik az intézményt képviselő személyeknek.

A roadshow-k célja a duális képzés széleskörű ismertségének növelése, népszerűsítése, a duális képzésre jelentkező potenciális hallgatói állomány mennyiségének, minőségének növelése.

Az akvizíció során folyamatos a kapcsolattartás a potenciális hallgatókat adó középiskolákkal, valamint a helyi és országos médiával.

A felvételt megelőző év októberében elkezdődik a duális képzés népszerűsítéséhez kapcsolódó roadshow előkészítése, amely összekapcsolódik az intézmény beiskolázási kampányával, így az előkészítő munka és a november második felében kezdődő megvalósítás már minden kar bemutatását magába foglalja. A roadshow-t így a karok oktatásért felelős vezetői az intézmény Beiskolázási Bizottságának kollégáival közös együttműködésben készítik elő és valósítják meg. A feladat ellátásában közreműködik a Duális képzési koordinátor.

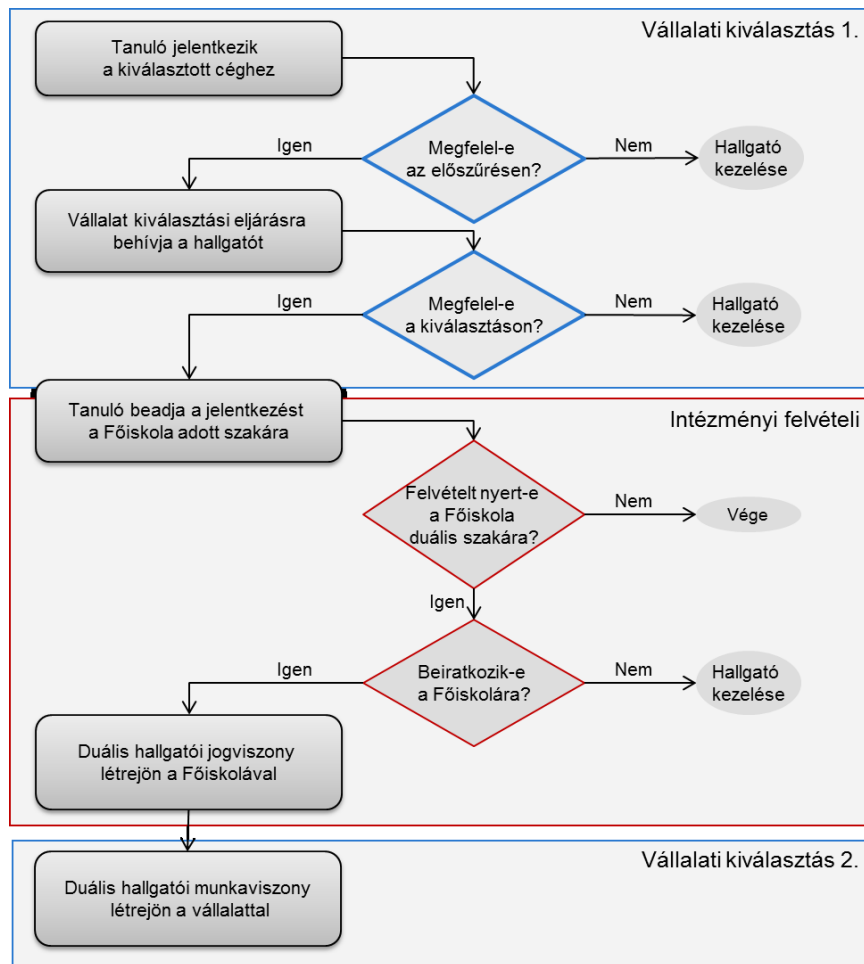
- A Beiskolázási Bizottság által összeállított – nagyrészt a karok oktatásért felelős vezetője által ajánlott, a régióban található –, középiskolákat tartalmazó listából a duális módszertani központ vezetője által választott iskola kapcsolódik be a gyakorlatorientált (duális) képzést is népszerűsítő roadshow-ba.
- Novemberben a roadshow indulását megelőzően a középiskolai oktatók tájékoztatást kaptak a duális képzésről és a roadshow-ról. Felelős a duális módszertani központ vezetője.
- A hallgatói akvizíció őszi kampánya során a roadshow részeként középiskolai látogatások, 2 intézményi nyílt nap, on-line kommunikációs kampányok, valamint az országos Educatio Szakkiállításán történő megjelenés, képviselő ad lehetőséget a duális képzés megismertetésére.
- A roadshow és a nyílt napok eredményeként duális képzés akvizíciós adatbázisába, akik közvetlenül e-mailben kapnak tájékoztatást a képzésről, jelentkezésről, kiválasztási eljárásról, és követelményekről.
- A kampány részeként folyamatosan fejlődik a duális képzés közösségi hálózatokon történő megjelenése pl. Facebook, Twitter stb. oldal, (<http://www.facebook.com/dualiskepzes>), ahol folyamatosan tájékoztatást kapnak a duális képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról a leendő hallgatók.

4. lépés: A duális hallgatók kiválasztása, felsőfokú képzés felvételi eljárása

A duális képzési formájú szakokra történő jelentkezés két szakaszból áll: (lásd 10. ábra)

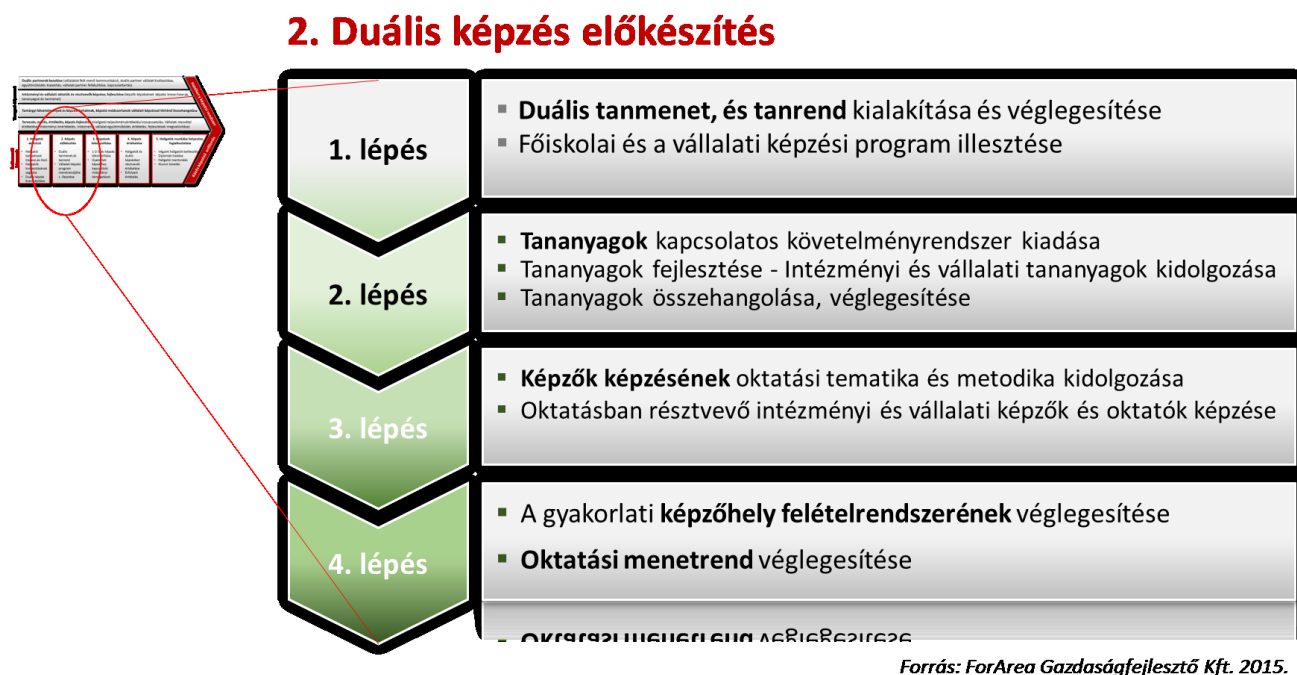
1. az állami, általános felvételi eljárásból (mely semmiben nem különbözik a nem-duális szakokra való jelentkezéstől), amelynek keretében a jelentkező az általános módon benyújtja jelentkezését a – duális formában is meghirdetett – szakra az állami felvételi eljárásban.
2. egy vállalati felvételi szakaszból.

A felvételi eljárás folyamatát a 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet szabályozza, amely meghatározza a beiskolázás szempontjából releváns mérföldköveket

9. ábra: Duális hallgatók kiválasztása és felvételi folyamata

6.3.2 Duális képzés előkészítése

10. ábra: Intézmény és a duális vállalati partnerek közös folyamatai - Duális képzés előkészítése

Tevékenységek	Végrehajtó	Esedékesség	Kimenet
<p>Duális tanmenet, és tanrend kialakítása és véglegesítése</p> <p>Az adott szak, szakirány duális képzéséhez kapcsolódó tanmenet és tanrend kialakítása, és a duális partnerekkel történő részletes ismertetése</p> <p>Intézmény és a vállalati képzési program (képzési terv) illesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A duális partner vállalatok által elkészített, az adott duális képzéshez kapcsolódó vállalati tanmenet, és tanrend kialakítása – képzési terv • A vállalati és az intézményi duális menetrendek illesztése, és véglegesítése 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tantárgy felelős • Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakoktatók • Oktatásfejlesztési koordinátor 	<p>A duális képzés indítását megelőző szemeszter – március</p>	<p>Adott szak, szakirány duális képzésének részletes, és mindkét képző fél által elfogadott menete, és képzési terve</p>
<p>Tananyagok elkészítése, véglegesítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A duális tananyagokkal kapcsolatos követelmény rendszer kiadása <ul style="list-style-type: none"> ○ Az intézmény adott szak, vagy szakirányát képviselő oktatók által a duális képzés tananyagaival kapcsolatos követelmények elkészítése a KKK alapján ○ A tananyagokkal kapcsolatos tartalmi és formai követelmények jelzése a duális vállalati partnerek tananyag kialakításért felelős szakoktatói felé. • Tananyagok fejlesztése - Intézményi és 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tantárgy felelős • Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakoktatók 	<p>A duális képzés indítását megelőző szemeszter – áprilistól 3 hónap</p>	<p>Adott szak, vagy szakirány mentén kialakított véglegesített duális tananyag (vállalati tananyag)</p>

vállalati tananyagok kidolgozása			
<ul style="list-style-type: none"> Tananyagok összehangolása, véglegesítése 			
Képzők képzése <ul style="list-style-type: none"> Képzők képzésének oktatási tematika és metodika kidolgozása Oktatásban résztvevő intézményi és vállalati képzők és oktatók képzése 	Intézmény részéről: <ul style="list-style-type: none"> Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető Tantárgy felelős Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető Duális partner oldalán: <ul style="list-style-type: none"> Duális oktatók fejlesztéséért felelős Munkatárs Szakoktatók 	A duális képzés indítását megelőző szemeszter – áprilistól, júliusig	Képzők,oktatók duális képzéshez kapcsolódó képzése
Gyakorlati képzőhelyek feltétel rendszerének véglegesítése <ul style="list-style-type: none"> A gyakorlati képzőhely feltétel rendszerének véglegesítése Oktatási menetrend véglegesítése 	Intézmény részéről: <ul style="list-style-type: none"> Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor Évfolyam felelős Duális partner oldalán: <ul style="list-style-type: none"> Oktatásfejlesztési koordinátor Évfolyam felelős 	A duális képzés indítását megelőző szemeszter-áprilistól, júliusig	Egyeztetett ellenőrző listák a gyakorlati képzőhely felszereltségéről

A duális képzés tanrendjével kapcsolatos alapvető követelmények az alábbiak:¹

A gyakorlati képzésben részt vevő duális vállalati partnerrel közösen elkészített mintatanrend, mely szerint:

- a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott tartalommal rendelkezik;
- a tantervnek az intézményi szakaszra vonatkozó része 90%-ban meg kell egyezzen a „hagyományos” szak tantervének tartalmával, a 10%-os eltérés kizárólag egyes gyakorlati részeknek a vállalati oldalon való kiváltása útján valósulhat meg;
- bemutatja a megszerzett tudás értékelésére vonatkozó egyedi rendelkezéseket.

A duális képzés vállalati képzési terve:

A gyakorlati képzésben részt vevő szervezetnek rendelkeznie kell a gyakorlati képzésre vonatkozó képzési tervvel, melynek alapvető kritériuma, hogy építsen a felsőoktatási intézmény tantervére, a hallgató tudásának, készségeinek, kompetenciáinak félévről-félévre való felépülésére és így egy folyamatosan fejlődő gyakorlati képzést jelentsen a hallgatóknak. A duális vállalati partner rendelkezzen vagy gondoskodjon annak megszervezéséről, hogy a gyakorlati munka oktatásához szükséges gépek, eszközök,

¹ Duális Képzési Tanács - A duális felsőfokú képzés minősítési követelményrendszere

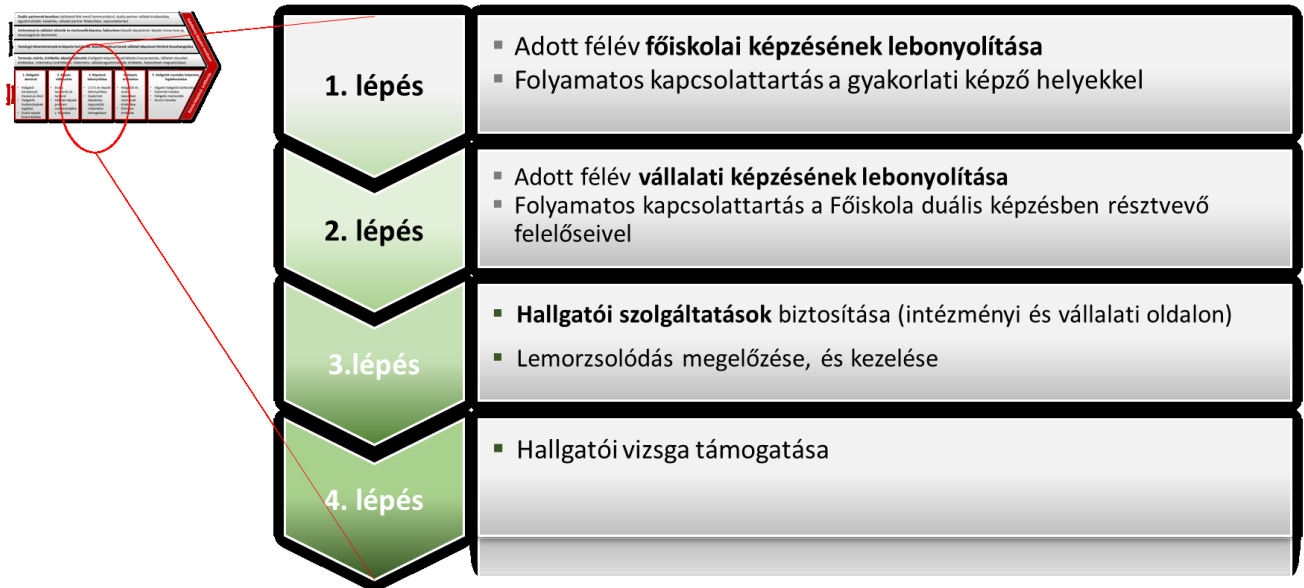
berendezések rendelkezésre álljanak, továbbá gondoskodjon a hallgatók kompetencia- és készség fejlesztéséről.

Ennek megfelelően a gyakorlati képzésben részt vevő szervezet képzési terve tartalmaz:

- elméleti ismereteket /I/,
- a hallgatók tapasztalatainak bővítését célzó gyakorlatokat (konkrét „üzemi” gyakorlati feladatok /II/, önálló projekt jellegű munka /III/)
- kompetencia- és készség-fejlesztést (pl. vezetési készség, kommunikációs gyakorlat, projektvezetés stb. /IV/);

6.3.3 Duális képzések lebonyolítása

3. Duális képzések lebonyolítása (1-2-3. évfolyamokon)

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

11. ábra: Intézmény és a duális vállalati partnerek közös folyamatai - Duális képzés lebonyolítása

Intézményi duális képzésért felelős szerepek

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Karak duális képzésért felelős szereplői		Duális képzést támogató szervezeti egység felelős szereplői			
	Marketing munkatárs	Évfolyam felelős	Tantárgy felelős	Szervezeti egység vezetője	Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető	Oktatás-fejlesztési koordinátor

Duális partnervállalat duális képzésért felelős szerepek (ajánlás)²

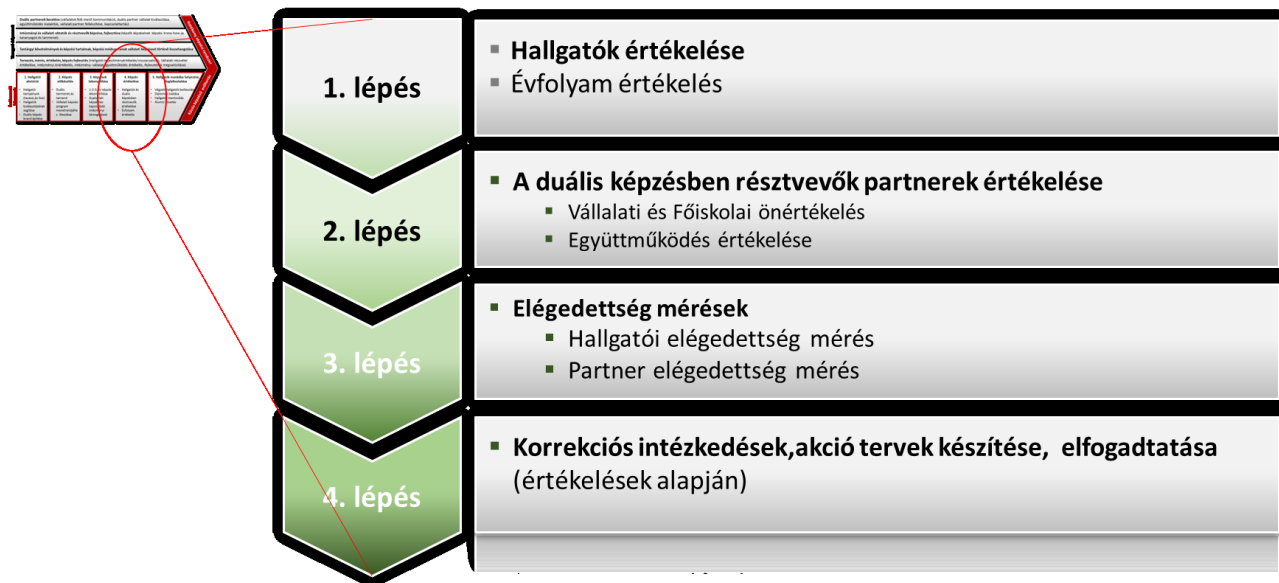
Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Képzésért felelős szereplők		HR duális képzésért felelős szereplői		
	Marketing kommunikációért felelős munkatárs	Évfolyam felelősök	Szak- oktatók	Kiválasztásért felelős munkatárs	Duális oktatók fejlesztéséért felelős Munkatárs

² Ajánlott szerepkörök, amelyek egy-egy munkakörhöz illeszthetők. A duálispartner általvállalt hallgatói létszámtól függően érdemes a szerepkör függetlenítéséről dönteni.

Tevékenységek	Végrehajtó	Esedékesség	Kimenet
<p>Duális képzés intézményi lebonyolítása</p> <p>Az adott szak, szakirány duális képzéséhez kapcsolódó tanmenet és tanrend alapján az adott képzéshez tartozó BSc képzések duális partnerekkel történő közös megvalósítása (I-II-III évfolyamokon)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adott félév intézményi képzésének lebonyolítása • Folyamatos kapcsolattartás a gyakorlati képző helyekkel 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tantárgy felelős, • Évfolyam felelősök • Oktatók, képzők • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakoktatók • Oktatás koordinátor 		<p>Képzési követelményeknek megfelelő intézményi képzések</p>
<p>Vállalati képzésének lebonyolítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adott félév vállalati képzésének lebonyolítása • Folyamatos kapcsolattartás a Intézmény duális képzésben résztvevő felelőseivel 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tantárgy felelős • Évfolyamfelelősök <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakoktatók • Oktatás koordinátor 		<p>Képzési követelményeknek megfelelő vállalati képzések (vállalati tananyag)</p>
<p>Hallgatói szolgáltatások biztosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallgatói szolgáltatások biztosítása (intézményi és vállalati oldalon) • Lemorzsolódás megelőzése, és kezelése 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor • Évfolyamfelelős <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intézményi kapcsolattartó - Duális képzés koordinátor • Évfolyamfelelős 	<p>A duális képzés alatt</p>	
<p>Hallgatói vizsga támogatása</p> <ul style="list-style-type: none"> • felkészítés, támogatás, segítségnyújtás, konzultációs lehetőségek biztosítása, felkészülési idő felszabadítás stb. 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tantárgy felelős, • Évfolyam felelősök • Oktatók, képzők • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakoktatók • Oktatás koordinátor 	<p>Vizsga időszakban</p>	

6.3.4 Duális képzések értékelése

4. Duális képzés értékelése

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

12. ábra: Intézmény és a duális vállalati partnerek közös folyamatai - A duális képzés értékelése

Intézményi duális képzésért felelős szerepek

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Karok duális képzésért felelős szereplői		Duális képzést támogató szervezeti egység felelős szereplői			
Marketing munkatárs	Évfolyam felelős	Tantárgy felelős	DMK Vezető	Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető	Oktatás-fejlesztési koordinátor	Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor

Duális partnervállalat duális képzésért felelős szerepek (ajánlás)³

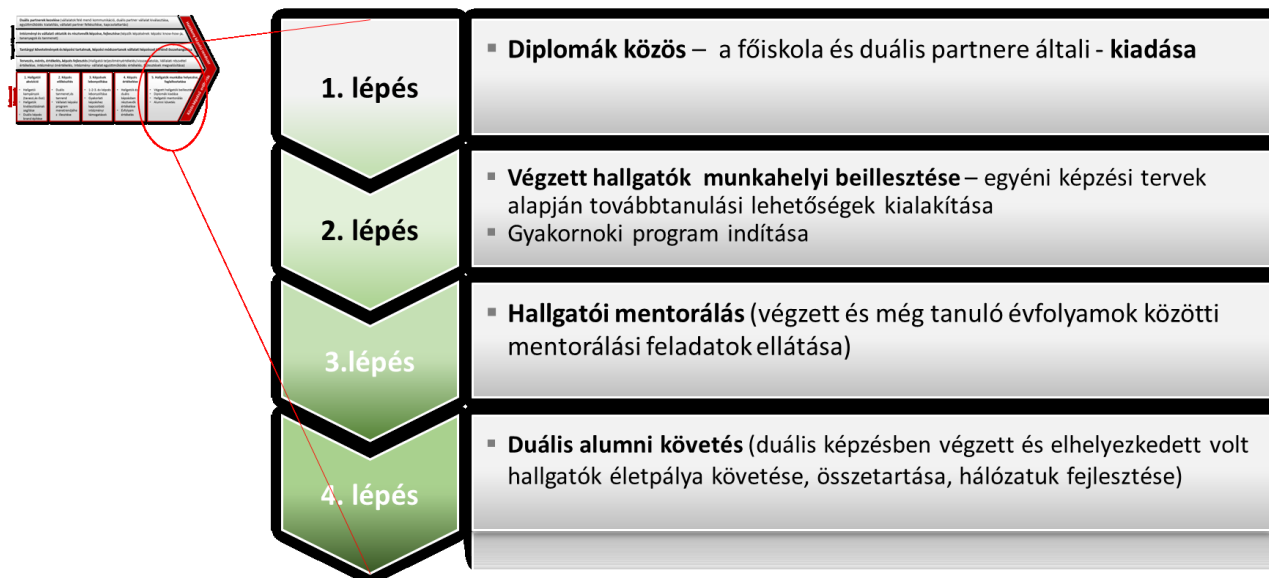
Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Képzésért felelős szereplők		HR duális képzésért felelős szereplői		
Marketing kommunikációért felelős munkatárs	Évfolyam felelősök	Szak- oktatók	Kiválasztásért felelős munkatárs	Duális oktatók fejlesztéséért felelős Munkatárs	Oktatásfejlesztési koordinátor és Intézményi kapcsolattartó - Duális képzés koordinátor

³ Ajánlott szerepkörök, amelyek egy-egy munkakörhöz illeszthetők. A duálispartner általvállalt hallgatói létszámtól függően érdemes a szerepkör függetlenítéséről dönteni.

Tevékenységek	Végrehajtó	Esedékesség	Kimenet
<p>Hallgatók értékelése</p> <ul style="list-style-type: none"> Hallgatók értékelése Évfolyam értékelés 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tantárgy felelős, Évfolyam felelősök Oktatók, képzők Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szakoktatók Oktatás koordinátor 	<p>A duális képzés Vizsgaidőszakait követő 1 hónapon belül</p>	<p>Hallgatói teljesítmények értékelése</p>
<p>A duális képzésben résztvevők partnerek értékelése</p> <ul style="list-style-type: none"> Vállalati és Intézményi önértékelés Együttműködés értékelése 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rektor, dékánok Oktatásért felelős Rektor, és dékán helyettesek Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ügyvezető Marketing munkatárs HR vezető <p>Duális képzésért felelős kapcsolattartó</p>	<p>A duális képzés Vizsgaidőszakait követő 1 hónapon belül</p>	<p>Duális képzés önértékelési dokumentumai</p>
<p>Elégedettség mérések</p> <ul style="list-style-type: none"> Hallgatói elégedettség mérés Partner elégedettség mérés 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> Évfolyam felelősök Duális Módszertani Kp. vezető <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oktatás koordinátor 	<p>A duális képzés Vizsgaidőszakait követő 1 hónapon belül</p>	<p>Duális képzés elégedettség mérési dokumentumai</p>
<p>Korrektív intézkedések, akció tervek készítése, elfogadtatása (értékelések alapján)</p>	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor Oktatás-fejlesztési koordinátor Duális Módszertani Kp. vezető Oktatásért felelős Rektor, és dékán helyettesek <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oktatásfejlesztési koordinátor Intézményi kapcsolattartó - Duális képzés koordinátor 	<p>A duális képzés Vizsgaidőszakait követő 1-3 hónapon belül</p>	<p>Egyeztetett javaslatok, intézkedések, és azok megvalósítását bemutató dokumentumok</p>

6.3.5 Hallgatók munkába helyezése, foglalkoztatás

5. Hallgatók munkába helyezése, foglalkoztatása

Forrás: ForArea Gazdaságfejlesztő Kft. 2015.

13. ábra: Intézmény és a duális vállalati partnerek közös folyamatai - Hallgatók munkába helyezése, foglalkoztatás

Intézményi duális képzésért felelős szerepek

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Karok duális képzésért felelős szereplői		Duális képzést támogató szervezeti egység felelős szereplői			
	Marketing munkatárs	Évfolyam felelős	Tantárgy felelős	DMK Vezető	Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető	Oktatás-fejlesztési koordinátor

Duális partnervállalat duális képzésért felelős szerepek (ajánlás)⁴

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Képzésért felelős szereplők		HR duális képzésért felelős szereplői		
	Marketing kommunikációért felelős munkatárs	Évfolyam felelősök	Szak- oktatók	Kiválasztásért felelős munkatárs	Duális oktatók fejlesztéséért felelős Munkatárs

⁴ Ajánlott szerepkörök, amelyek egy-egy munkakörhöz illeszthetők. A duálispartner általvállalt hallgatói létszámtól függően érdemes a szerepkör függetlenítéséről dönteni.

Tevékenységek	Végrehajtó	Esedékesség	Kimenet
<p>Diplomák közös kiadása – az intézmény és duális partnere által szervezett keretek között</p>	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rektor, dékánok • Oktatásért felelős Rektor, és dékán helyettesek • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ügyvezető • Marketing munkatárs • HR vezető • Duális képzésért felelős kapcsolattartó 	<p>Diploma osztás időszaka</p>	<p>Duális diplomák</p>
<p>Végzett hallgatók felvétele, munkahelyi véglegesítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Végzett hallgatók munkahelyi beillesztése – egyéni képzési tervek alapján továbbtanulási lehetőségek kialakítása • Gyakornoki program indítása 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HR vezető 	<p>A duális követő időszak</p>	<p>Munkaszerződések, visszajelzések az elhelyezkedés megtörténtéről, és a belépő/végzetek arányáról.</p>
<p>Hallgatók végzetek általi mentorálás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallgatói mentorálás (végzett és még tanuló évfolyamok közötti mentorálási feladatok ellátása) 	<p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HR vezető • Duális képzésért felelős kapcsolattartó 	<p>A duális követő időszak</p>	<p>A duális képzésben résztvevő hallgatók mentorálását ellátó az adott duális partnernél dolgozó végzett hallgatók köre</p>
<p>Duális alumni követés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duális alumni követés (duális képzésben végzett és elhelyezkedett volt hallgatók életpálya követése, összetartása, hálózatuk fejlesztése) 	<p>Intézmény részéről:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor • Évfolyam felelős <p>Duális partner oldalán:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HR vezető • Évfolyam felelős 	<p>A duális követő időszakban min 3 évig félévente rendszeres jelentések</p>	<p>Egyeztetett ellenőrző listák a végzetek előre haladásáról, karrierállomásairól</p>

6.4 EGYÉB INTÉZMÉNYI FŐFOLYAMATOK

6.4.1 Duális vállalati partner kiválasztása

Iparvállalati minősítési rendszer

A képzésbe bekapcsolódó iparvállalatok esetén meg kell vizsgálni, hogy felkészültek és képesek a duális képzés követelményeinek való megfelelésre.

Az iparvállalati minősítési eljárás a tantárgyak alapján történik, a tantárgyi programoknak le kell fedniük a teljes képzési kimeneti rendszert, ezek alapján kerülnek vizsgálatra és akkreditálásra az iparvállalatok.

A tanterv kidolgozása és iparvállalati egyeztetése jelenleg folyamatban van.

6.4.2 Együttműködés az intézmény és a partner vállalatok között

Szerződéses viszony kidolgozása

Az intézmény és az iparvállalatok között többszintű szerződéses viszony jön létre. A stratégiai szintű, az együttműködés szándékát és elkötelezettségét kinyilvánító szerződések alapján kerül kidolgozásra a duális képzésben a felek által vállalt kötelezettségeket, ellátott feladatokat és biztosított feltételeket rögzítő szerződés.

A duális képzést szabályozó szerződés szükséges tartalmi elemei:

1. a intézmény és az iparvállalati partner által ellátandó elméleti és gyakorlati képzési feladatok
2. a képzés finanszírozása
3. oktatók biztosítása
4. a képzéshez szükséges eszközök, infrastruktúra biztosítása
5. az adminisztratív feladatok ellátása
6. az együttműködés irányítási és projektszintű formái (interface kialakítása a duális képzés kapcsán)
7. az együttműködésben részt vevő szereplők intézményi és vállalati oldalról
8. tartalmazza a 230/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet (Kormányrendelet) 16.§-ában foglalt elemeket;
9. időtartama legalább 3,5 év (vagy határozatlan időre szól);
10. tartalmazza a gyakorlati képzésben részt vevő szervezet jelentkezők felmérésének, kiválasztásának módját, módszerét, időbeli ütemezését azzal, hogy a vállalat legkésőbb az adott év július 3-ig tájékoztatja a jelentkezőket a kiválasztás eredményéről; valamint arról, hogy megfelel a feltételeknek;
11. rögzíti, hogy a gyakorlati képzésben részt vevő szervezet – a felsőoktatási intézmény általi átsorolást követően – a tantervben foglaltak szerint részt vesz a hallgató képzésében és értékeli a megszerzett tudást.

6.4.3 Munkamegosztás, szervezeti elhatárolás

Intézmény

Intézményen belüli duális képzéshez kapcsolódó feladatok meghatározása, szervezeti egységenkénti elhatárolása.

Duális vállalati partnervállalat

A belüli duális képzéshez kapcsolódó feladatok meghatározása, szervezeti egységenkénti elhatárolása.

Munkamegosztás, és kapcsolódások a duális folyamatok mentén

Kapcsolati pontok	Intézmény	Vállalat
Duális partnerré válás	<ul style="list-style-type: none"> • Információt ad a meglévőképzésekről • Vállalati igényt felmér • Képzési együttműködési javaslatot, ajánlásokat megfogalmaz, átad • Duális partneri szerződéssel kapcsolatos egyeztetések 	<ul style="list-style-type: none"> • Információt gyűjt és egyeztet a képző hellyel • Igény felmérésben részt vesz (részletes felmérési kérdőív kitöltése, egyeztetése) • Döntés előkészítésben egyeztet • Tájékoztat a duális képzésben történő részvétel részleteiről • Duális partneri szerződéssel kapcsolatos egyeztetések
Gyakorlati képzőhely feltételeinek megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> • Szempont rendszer biztosítása, értelmezése • A feltételekhez kapcsolódó közös akciók, együttműködések ütemezése 	<ul style="list-style-type: none"> • Duális képzésre történő készenlét fejlesztési tervének egyeztetése • Fejlesztések állapotának jelzése az intézmény felé
Képzők képzése	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás a képzési tematika és menetrendről • Kijelölt képzésben résztvevők meghívása • Képzésdokumentációk átadása 	<ul style="list-style-type: none"> • Felmért képzési igények átadása az intézmény felé • Képzésbe bevont szakemberek kijelölése, és kommunikáció a intézmény, és az érintettek felé • Képzéssel kapcsolatos eltérésekről tájékoztatás
Tanmenet és tanrend kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás a képzési követelményekről, és menetrendről • Képzési követelmények és menetrendek egyeztetése • Kapcsolattartás módjának és menetének rögzítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Képzési menettel kapcsolatos követelmények tisztázása • Képzési követelmények és menetrendek egyeztetése • Kapcsolattartás módjának és menetének rögzítése
Tananyag fejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> • Intézményi és vállalati tananyag egyeztetése 	<ul style="list-style-type: none"> • Vállalati tananyaggal kapcsolatos követelmények leegyeztetése
Hallgatói kampányok (brand építés, és akvizíció)	<ul style="list-style-type: none"> • Tavaszi és őszi marketing kommunikációs menetrendek egyeztetése • Együttműködések (munkamegosztás, és feltételek) mértékének egyeztetése • Célszögmensek irányába menő kommunikáció megvalósítása során szükséges irányítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Tavaszi és őszi kommunikációs menetrendek egyeztetése • Együttműködések (munkamegosztás, és feltételek) mértékének egyeztetése • Célszögmensek irányába menő kommunikáció megvalósítása során szükséges feltételek biztosítása, és kapcsolattartás biztosítása

Kapcsolati pontok	Intézmény	Duális partner vállalat
Hallgató kiválasztás	<ul style="list-style-type: none"> Jelentkezők vállalati orientálása, és értesítés a vállalatok felé Folyamatos jelzés a hallgatói jelentkezésekről, a kampányok eredményeiről 	<ul style="list-style-type: none"> Vállalati oldalon jelentkezőkről folyamatos jelzés biztosítása az intézmény felé Jelentkezők kiválasztási szempont rendszerének egyeztetése Kiválasztás eredményeinek jelzése az intézmény felé (kiválasztásba történő bevonás egyeztetése)
Hallgatói beiskolázás	<ul style="list-style-type: none"> Tájékoztató a felvételi számokról, és helyekről Hallgatói kör egyeztetése a vállalat képviselőivel Hallgatók beiskolázásával kapcsolatos egyeztetés lebonyolítása 	<ul style="list-style-type: none"> Kiválasztott hallgatókkal történő munkaszerződésekről szóló tájékoztatás Beiskolázás, és munkaszerződések kötésének menetrendjének egyeztetése
Képzési menetrend megvalósítása	<ul style="list-style-type: none"> Képzés során felmerülő egyedi problémák kezeléséhez kapcsolódó kapcsolattartás megszervezése és működtetése Időszaki egyeztetés a képzés helyzetéről, a felmerült problémákról 	<ul style="list-style-type: none"> Képzés során felmerülő egyedi problémák kezeléséhez kapcsolódó kapcsolattartás megszervezése és működtetése Időszaki egyeztetés a képzés helyzetéről, a felmerült problémákról
Eredmény értékelés	<ul style="list-style-type: none"> Értékelések menetének, módjának, és tartalmának egyeztetése Értékelési folyamat során történő kommunikáció biztosítása Értékelések közös értelmezése, feldolgozása 	<ul style="list-style-type: none"> Értékelések menetének, módjának, és tartalmának egyeztetése Értékelési folyamat során történő kommunikáció biztosítása Értékelések közös értelmezése, feldolgozása
Képzés fejlesztési program	<ul style="list-style-type: none"> Képzésfejlesztési elképzelések (félévente) történő megismertetése Egyeztetés, és közös döntés a képzésfejlesztés irányairól, és fő tartalmáról Fejlesztési lehetőségek és feltételek közös egyeztetése Fejlesztések közös feladatainak egyeztetése, hiba és probléma jelzés Fejlesztési eredmények kommunikációja 	<ul style="list-style-type: none"> Képzésfejlesztési elképzelések (félévente) történő megismertetése Egyeztetés, és közös döntés a képzésfejlesztés irányairól, és fő tartalmáról Fejlesztési lehetőségek és feltételek közös egyeztetése Fejlesztések közös feladatainak egyeztetése, hiba és probléma jelzés Fejlesztési eredmények kommunikációja

7. DUÁLIS KÉPZÉS SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI MODELL

7.1 SZERVEZETI MODELL KIINDULÁSI PONTJAI

A szervezeti modell kiindulási pontjai:

- „Fokozatváltás a felsőoktatásban - A teljesítményelvű felsőoktatás” – Felsőoktatás fejlesztési stratégiai koncepció - EEMI Felsőoktatási Államtitkárság
- „A duális képzés minősítési követelményrendszere” - Duális Képzési Tanács
- „Duális képzés alapelvei” - Duális Képzési Tanács
- „Küldetésnyilatkozat” - Duális Képzési Tanács
- „NFTv. 2011 évi CCIV sz. – A nemzeti felsőoktatásról szóló, többször módosított Nemzeti Felsőoktatási Törvény” - EEMI Felsőoktatási Államtitkárság

7.2 SZERVEZETI MODELL LEHETSÉGES FELÉPÍTÉSE

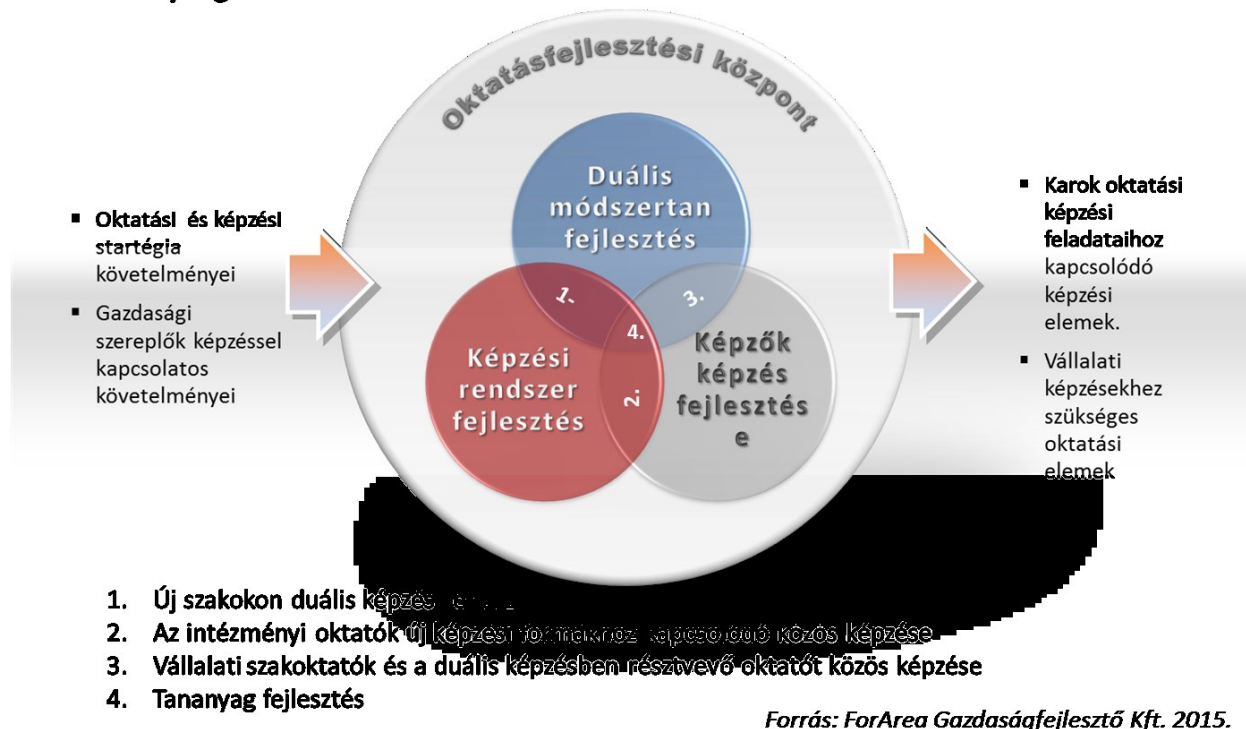
Számos intézmény számára stratégiai kitörési pontot jelent a duális képzés, húzóerőt jelent az érintett Karok és szakok számára, másodlagosan jótékonyan hat az intézmény hagyományos képzési formáit választó jelentkezőinek esetében is. A duális képzés erősen foglalkoztatja az írott és elektronikus sajtót, nagyrészt pozitív kép társul hozzá. Ez a hatás általában érződik az intézménybe jelentkezők számában is.

A duális képzés működtetésének, fenntartásának, fejlesztésének szervezeti támogatását elsődlegesen a Duális Módszertani Központ jeleníti meg intézményen belül.

Az intézmények esetében a Duális Módszertani Központ - a duális képzés támogatásán túl - a vállalati / vállalkozói körben kiterjedt kapcsolat rendszert alakít ki, illetőleg működtet, amelyek elősegítik az intézmény erőteljesebb ipari beágyazódását, segítik a K+F+I együttműködések létrehozását.

Duális képzési szervezeti modell

Kecskeméti Főiskola duális képzési központ része az oktatás fejlesztési tevékenységnek!

14. ábra: Duális képzési szervezeti modell

A Duális Módszertani Központ egy olyan oktatás támogató szervezeti egység, melynek küldetése az intézmény duális képzési tevékenységének menedzselése.

Tevékenysége többes jellegű, magába foglalja a duális képzés működésének támogatását, valamint annak fejlesztését is.

7.2.1 Duális Módszertani Központ fő feladatai

A Duális Módszertani Központ feladatai között megjelennek a vállalati kapcsolatok építésének feladatai, valamint az éves ciklikusan ismétlődő feladatok, melyek középpontjában a vállalatok és a intézmény közötti hallgatókra vonatkozó információk áramoltatása áll, továbbá magának a duális képzési rendszer működésének, működtetésének fejlesztése.

A szervezeti egység feladatai részletezve az alábbiak.

Vállalati partnerek akvizíciója:

- Duális képzés potenciális partner vállalatai felé kommunikáció
- Partner vállalatok kiválasztása, együttműködés kialakításának előkészítése
- Közreműködés partner vállalatok felkészítésében

Duális képzés hallgatói kommunikációja

- Elektronikus és papír alapú kommunikációs, tájékoztató anyagok elkészítése
- Közreműködés hallgatói kommunikációban (Nyílt napok, középiskolai roadshow-k kiállítás, szervezése, lebonyolítása,)

Kiválasztási és felvételi eljárás támogatása

- Közreműködés egyes partner vállalatok hallgató kiválasztási eljárásaiban
- Közreműködés hallgatói szerződés kialakításában

Duális képzés nyomon követése

- Vállalati HR partnerekkel kapcsolattartás
- Közreműködés teljesítmények értékelésében
- Eltérések, rendkívüli helyzetek kezelése
- Közreműködik a képzés lezárásával kapcsolatos feladatok megvalósításában
- Közreműködés hallgatók életpályájának nyomon követésében (alumni)

Információ megosztás és szolgáltatás

- Tapasztalatok összegzése, rendszeres áttekintése, fejlesztési javaslatok kialakítása
- Tapasztalatok megosztásához fórumok, információs csatornák működtetése
- Formális jelentési kötelezettségekhez információ szolgáltatás
- Adatbázis, adattárház működtetése (?)

Fejlesztési jellegű feladatok:

- Tapasztalatok összegzése, rendszeres áttekintése, fejlesztési javaslatok kialakítása
- Duális képzési rendszer kialakításában, fejlesztésében való közreműködés
- Közreműködés duális képzéshez kapcsolódó képzési programokban

7.2.2 Duális Módszertani Központ lehetséges szervezeti felépítése

A szervezeti egységnél két munkakör definiálható, egy vezetői és egy beosztotti munkakör.

Vezetői szerep

- Duális Képzési Központ vezetője
- az intézményi oldalon a duális képzési tevékenység támogatása, koordinálása, a koncepcionális döntések előkészítésében való közreműködés, a beosztott munkatárs tevékenységének irányítása

Munkatársi szerepek

Egy-egy munkatársi szerephez kapcsolódó feladatok mennyisége nem feltétlenül tölt ki tartalmilag egy 8 órás munkakört, ezért lehetséges, hogy egy munkakörben több szerep feladatai jelennek meg.

- ***Duális képzési koordinátor szerep feladatai:***
 - együttműködés az intézmény Beiskolázási Bizottságával a beiskolázási időszakban és munkájuk támogatása;
 - együttműködés a duális képzés vonatkozásában az intézmény marketing és kommunikációs felelősével és munkájának támogatása, potenciális jelentkezők megszerzése érdekében;
 - együttműködés az Oktatási Hivatallal a duális képzéshez kapcsolódóan;
 - (együttműködés az iparvállalati kapcsolattartóval és munkájának támogatása a duális képzés kapcsán.)

- ***Iparvállalati kapcsolattartó szerep feladatai:***
 - előkészíteni és támogatni az intézmény és az iparvállalat közötti szerződés létrejöttét;
 - segíteni hallgató és az iparvállalat közötti kapcsolatot, a hallgatók iparvállalatnál töltött időszakának nyomon követése;
 - folyamatos kapcsolattartás a duális rendszerű képzéshez kapcsolódóan az iparvállalattal.

7.2.3 Intézményi karok duális képzésben résztvevő szereplői

A. A Kar esetében az elsődleges kapcsolattartó az oktatási dékán-helyettes.

Az oktatási dékán-helyettes és a Duális Módszertani Központ együttműködik a következő feladatok kapcsán:

- duális képzés kiterjesztése új szakokra,
- duális képzésben induló szakok képzési programjainak kialakítása,
- együttműködő vállalati körrel szembeni elvárás rendszer kialakítása, módosítása,
- vállalati / vállalkozói partner kör módosítása, új partneri együttműködés kialakítása
- felvételizők, potenciális hallgatók felé irányuló kommunikáció feladatokban való közreműködés,
- felvételi, beiskolázási folyamatok eredményeinek értékelése,
- duális képzés ciklikus értékelése,
- hallgatókkal kapcsolatos egyes problémák kezelése.

B. A karokon dolgozó duális rendszerű képzés oktatói köre:

A duális rendszerű **képzés szervezésében, működésében és irányításában** részt vevő intézményi oktatók és munkatársak az alábbi szerepeken keresztül:

a. Évfolyamfelelős

Feladatai:

A hallgatók számára nyújtanak információkat, ill. támogatást, problémakezelést.

A duális képzésben résztvevő hallgatók számának függvényében alakulhat a felelősök száma, kezdetben több szak, szakirány hallgatóival is kapcsolatot tud tartani egy-egy felelős.

- a beiratkozással kapcsolatos információk megosztása az évfolyam hallgatóival;
- az évfolyam érdekeinek képviselése, a felmerülő problémák megoldása;
- az évfolyamot érintő információk megosztása az évfolyam hallgatóival.

b. Tantárgyfelelős

Duális képzésben érintett tantárgyak előadói, akik tantárgyuk kapcsán együttműködnek a vállalati gyakorlati képzést megvalósító oktatókkal. A duális képzésben vállalati képzéshez kapcsolódó tárgyak tanszéki felelősei.

Feladataik:

- a tantárgy tematikájának folyamatos korszerűsítése;
- a tárgy fejlesztése, amennyiben a tárgy előadója is;
- a tárggyal kapcsolatos előadások és gyakorlatok szervezése;
- az előadók és gyakorlatvezetők munkájának összehangolása az egyenletes oktatási színvonal biztosítása;
- a tárggyal kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása hatékonyságuk fokozása, különös tekintettel a gyakorlati oktatásra;
- mint a kérdéses tantárgy gazdája dönt a vizsgák, ZH-k idejének kérdésében, meghatározza és szervezi a tanulmányi kirándulásokat, a tárggyal kapcsolatos bármely kérdésben az oktatási felelőssel szorosan együttműködve elősegíti a zavartalan oktatási munkát;
- külső óraadók díjának elszámolása;
- szemléltető és oktatási segédeszközök készítése, beszerzése;
- sokszorosított segédletek beszerzése.

c. A duális képzés a Karon megvalósuló elméleti és gyakorlati oktatásában részt vevő oktatók és óraadók köre, akik megfelelnek az akkreditált alapszak képzéséhez szükséges elvárásoknak.

7.2.4 Duális képzésben résztvevő szerepek, szervezetek

Intézményi duális képzésért felelős szerepek

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Karak duális képzésért felelős szereplői		Duális képzést támogató szervezeti egység felelős szereplői			
Marketing munkatárs	Évfolyam felelős	Tantárgy felelős	Egység vezető	Duális oktatók fejlesztéséért felelős vezető	Oktatás-fejlesztési koordinátor	Iparvállalati kapcsolattartó - képzés koordinátor

Duális partnervállalat duális képzésért felelős szerepek (ajánlás)⁵

Marketing, kommunikációért felelős szerepek	Képzésért felelős szereplők		HR duális képzésért felelős szereplői		
Marketing kommunikációért felelős munkatárs	Évfolyam felelősök	Szak- oktatók	Kiválasztásért felelős munkatárs	Duális oktatók fejlesztéséért felelős Munkatárs	Oktatásfejlesztési koordinátor és Intézményi kapcsolattartó - Duális képzés koordinátor

7.2.5 Duális képzők kiválasztása, fejlesztése, képzése

Az intézmény képzéseire kapcsolódó HR feladatok megvizsgálása a duális képzés igényeinek oldaláról, illetve a duális képzés-specifikus HR feladatok azonosítása és illesztése a meglévő rendszerhez.

7.2.6 Oktatók bevonása, tájékoztatása

A duális képzés megszervezéséért felelős intézményi munkatársak bevonásával az intézmény marketing és kommunikációs felelőse és a duális képzés koordinátora tájékoztató eseményeket szervez és bonyolít le a duális rendszerű képzésről. A tájékoztatókat az intézmény teljes oktatói és óraadói kara, a képzés szervezésében, működtetésében és irányításában részt vevő intézményi munkatársak számára biztosítja a intézményi nyílt napokat és a beiskolázási időszakot megelőzően.

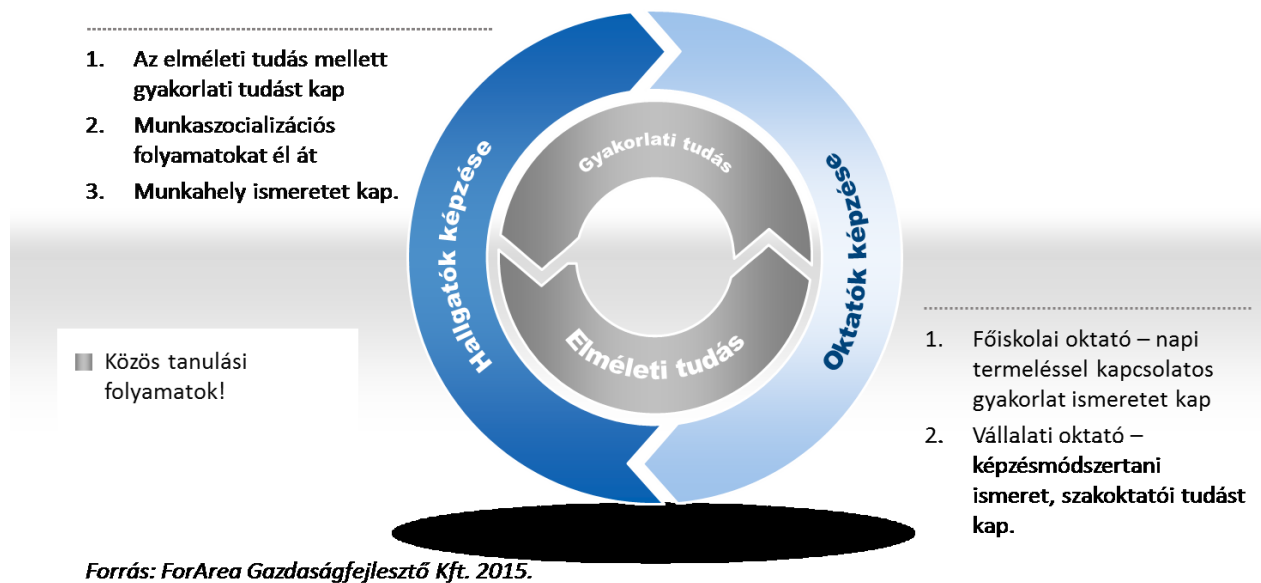
A duális képzés tájékoztató tartalma az intézmény duális képzési Fehér Könyve, és az adott alapszak, szakirány tanterve és az iparvállalatok képzési terve alapján kerül összeállításra.

7.2.7 Oktatók szakmai továbbképzése

Azoknak az iparvállalati munkatársaknak, akik a hallgatók képzésében részt vesznek, az intézménnyel közösen oktatás-módszertani felkészítés kerül megtartásra, mely segíti őket a tudásanyag eredményes átadásában.

⁵ Ajánlott szerepkörök, amelyek egy-egy munkakörhöz illeszthetők. A duálispartner által vállalt hallgatói létszámtól függően érdemes a szerepkör függetlenítéséről dönteni.

Az iparvállalati oldalon „train the trainer”- típusú képzésre kerül sor az oktatásba bekapcsolódó munkatársak részére, amelyben együttműködik az iparvállalattal a az intézmény is.

15. ábra: A duális felsőoktatás képzési rendszere

7.2.8 Intézmény és vállalat oldali oktatók közös fejlesztése

Duális képzés sajátosságából fakadó egyedi oktatási technikák közös elsajátítása, közös értékelő workshopok és fejlesztési irányok kijelölése, fejlesztések kezdeményezése és nyomon követése, értékelése.

7.2.9 Vállalati HR-rel kapcsolattartás

Duális képzést támogató intézményi HR szerepek definiálása és illesztése munkakörökhöz, valamint a meglévő irányítási struktúrába. (Beleértve a hallgatói teljesítményértékelést, és ehhez szükséges információgyűjtést is.) Valamint javaslattevés a vállalati duális HR szerepekre.

7.3 DUÁLIS KÉPZÉS-SPECIFIKUS MARKETING FELADATOK

Duális képzést támogató intézményi marketing szerepek definiálása és illesztése munkakörökhöz, valamint a meglévő irányítási struktúrába, továbbá javaslattevés a vállalati duális marketing szerepekre.

A szokásos marketing feladatokon túl új feladatot jelent a duális képzés társadalmisításának irányítása és a duális képzéssel foglalkozó szervezet belső támogatása is.

Az intézmény duális képzésének sikeres működéséhez elengedhetetlen a megfelelő számú- és a vállalati kör igényeit kielégítő hallgató. A hosszú távú folyamatos szakmai

utánpótlást a partner vállalatok számára az intézmény abban az esetben tudja biztosítani, amennyiben tervezett marketing és kommunikációs feladatok során a hallgatók beiskolázásának támogatására fókuszál, a marketing feladatok elvégzése a vállalati igényekből levezetett ütemben és rendszerben történik.

A marketing akciók a duális képzés népszerűsítése mellett az intézmény más képzéseinek meghirdetésével, és az együttműködő iparvállalatok aktivitásával is összhangban kerülnek megvalósításra.

7.3.1 Duális képzés marketing feladatai

Évenkénti marketing akció tervek elkészítése, egyeztetése a partner vállalatokkal. A marketing akció tervben határozzák meg adott évben azoknak a középiskoláknak a körét, melyre fókuszálni fognak, illetve tervezik, ütemezik a tavaszi duális és az őszi beiskolázási kampányokat.

A tavaszi akció elsődleges célja hogy a duális képzést a lehető legszélesebb körben ismerjék meg a középiskolások, illetve a képzési orientációjukat befolyásolni képes oktatók, tanárok, osztályfőnökök, és a tanulók szülői köre.

Az őszi beiskolázási kampány során az intézmény az iparvállalati partnerek közreműködésével a potenciális közép és szakközépiskolákban szakmai bemutatókat (roadshow-kat) szervez, amelyek során a diákok megismerkednek a képzéssel, tájékoztató anyagot kapnak, és kérdéseiket személyesen is feltehetik az intézményt képviselő személyeknek.

A roadshow-k célja a duális képzés széleskörű ismertségének növelése, népszerűsítése, a duális képzésre jelentkező potenciális hallgatói állomány mennyiségének, minőségének növelése.

Marketing terület feladatát képezi az akvizíciós időszakban a folyamatos kapcsolattartás a potenciális hallgatókat adó középiskolákkal, valamint a helyi és országos médiával.